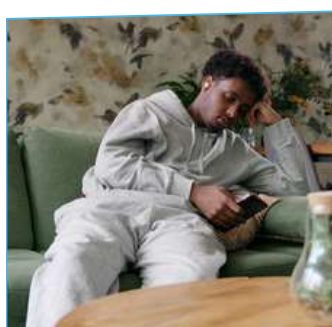

REGIONAAL PLAN JONGERENAANPAK VAN SCHOOL NAAR DUURZAAM WERK REGIO NOORDOOST-BRABANT

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	04
1. Context	07
2. Probleemanalyse	09
3. Wettelijk kader	12
3.1 Wet van school naar duurzaam werk	12
3.2 Wet Hervorming Arbeidsmarktstructuur	13
3.3 Human Capital agenda	14
4. Jongerenaanpak van school naar duurzaam werk 2026 tot en met 2029	15
4.1 Ambitie	15
4.2 Doelgroep	15
4.3 Doelstellingen en streefcijfers (VSV en NEET)	16
4.4 Strategie	17
4.5 Actielijnen en maatregelen	19
4.6 Wat vinden jongeren zelf?	22
4.7 Financieel kader	23
4.8 Monitoring en evaluatie	24
5. Organisatie	25
5.1 Programmteam	25
5.2 Governance	26
5.3 Coalitie Jongerenaanpak	27
5.4 Tactisch Overleg	29

5.5 Operationeel Overleg	30
5.6 Regionaal Overleg Doorstroompunten	31
5.7 Projectleiders overleg Werkcentrum Noordoost-Brabant	
6. Communicatie	32
Bijlagen	34
Bijlage 1: Aanbod van onze netwerkpartners	35
Bijlage 2: Regionale samenwerkingsafspraken	41
Bijlage 3: Regio in cijfers	62
Bijlage 4: Uitwerking van de maatregelen	64
Bijlage 5: Begroting 2026–2029	82
Bijlage 6: Tarieven	85
Bijlage 7: Evaluatie en monitoring	86
Bijlage 8: Lijst met definities	88

Managementsamenvatting

De regionale jongerenaanpak (JA) is een netwerksamenwerking tussen scholen, gemeenten, jeugdhulp, ontwikkelbedrijven, UWV, werkgevers, samenwerkingsverbanden passend onderwijs, SBB en het Werkcentrum NOB. Samen streven we ernaar dat alle jongeren tussen 16 en 27 jaar een passende plek hebben op school of op werk. Met de interventies van het regionaal programma zorgen we ervoor dat meer jongeren met een startkwalificatie de arbeidsmarkt betreden (voorkomen voortijdig schooluitval), jongeren extra begeleiding krijgen bij de stap naar vervolgonderwijs en duurzaam aan het werk komen (tegengaan van jeugdwerkloosheid).

De begeleiding van jongeren van school naar werk is een gedeelde verantwoordelijkheid van onze netwerkpartners. Tegelijkertijd zijn er in de praktijk grijze gebieden en overstapmomenten waarbij niet altijd duidelijk wie 'aan zet' is. Juist voor deze situaties is er binnen de regio een 'plus'-structuur ingericht: een aanvullende, verbindende aanpak die inspeelt op knelpunten/hiaten in de keten. Waarbij het belangrijk is om ontschot en met een breed perspectief naar de situatie te kijken. De maatregelen uit het regionale programma sluiten hierbij aan of vullen deze aan.

De JA draagt hiermee bij aan breed maatschappelijk rendement, te weten:

- Tegengaan van kansenongelijkheid: we bieden jongeren passende en effectieve ondersteuning waardoor zij optimaal gebruik kunnen maken van hun talenten en zichzelf maximaal kunnen ontplooien.
- Afname van maatschappelijke kosten door niet-participeren. Jeugdwerkloosheid gaat niet alleen over het niet hebben van werk, maar is juist een resultante van problematiek die zich gelijktijdig afspeelt op verschillende leefgebieden. Een probleem op een leefgebied kan bovendien van invloed zijn op andere leefgebieden. Dit geldt overigens ook voor oplossingen. Zo is bekend dat arbeidsdeelname een causale relatie heeft met gezondheid.
- Tegengaan van structurele arbeidsmarktkrapte.

Probleemanalyse

Hoewel de meeste jongeren succesvol hun weg vinden, is er een aanzienlijke groep met risico op uitval. Uit de regioanalyse blijkt:

- Relatief hoge uitval op mbo-niveau 2 en in het vso;
- 41% Van de uitvallers is na een jaar nog niet teruggekeerd naar school of werk;
- Jongeren met complexe problematiek vallen nog te vaak tussen wal en schip;
- De arbeidsmarkt is krap, maar arbeidspotentieel blijft onbenut.

Strategie en uitgangspunten

- Preventie en maatwerk staan centraal;
- Integrale samenwerking tussen onderwijs, zorg en werk;
- Gelijke kansen voor alle jongeren, ongeacht woonplaats;
- Jongerenparticipatie is structureel ingebed;
- Jaarlijkse monitoring en bijsturing op basis van data en feedback.

Opbouw programma

Het programma is opgebouwd rond vier actielijnen:

Actielijn 1: Voorkomen Voortijdig Schoolverlaten (VSV)

We zetten in onze regio alles op alles om ervoor te zorgen dat jongeren niet thuis zitten zonder perspectief op opleiding of werk. We bieden snelle en flexibele ondersteuning als jongeren (dreigen) uit te vallen. Waar nodig krijgen jongeren ondersteuning bij de overstap naar een nieuwe studie.

Maatregelen:

- Extra inzet door de doorstroompunten op aanwezigheid
- Inzet meetinstrumenten voor tijdig signaleren van risico op VSV op het mbo
- Coachklassen op het mbo
- Ondersteuning door onderwijsmakelaar voor jongeren bij niet-schoolse problemen die wel risico vormen voor schooluitval
- Inzet overstapcoaching
- Extra ondersteuning aan jongeren die Nederlands als tweede taal hebben (NT2)

Actielijn 2. Soepel overstappen naar duurzaam werk

We zetten in onze regio alles op alles om jongeren te begeleiden naar en behouden van werk dat bij hen past, ongeacht onderwijsrichting. Leven lang ontwikkelen staat bij ons hoog in het vaandel.

Maatregelen:

- Inzet regionaal loopbaanadvies
- Inzet regionaal jobcoaching
- Inzet op Praktijkleren

Actielijn 3. Extra hulp en ondersteuning

Als hulp en ondersteuning vanuit reguliere verantwoordelijkheid van de netwerkpartners (nog) niet toereikend is, wordt vanuit de jongerenaanpak ondersteuning gefaciliteerd. Niemand mag uit beeld raken in de 'grijze gebieden'.

Maatregelen:

- Maatwerkbudget voor incidentele casussen of specifieke problematiek waarbij er op korte termijn iets nodig is om een doorbraak te realiseren, waarbij reguliere oplossingen niet (snel genoeg) voor handen zijn.
- Inzet op verbinding tussen onderwijs, samenwerkingsverbanden en hulp aan jongeren op het mbo.

Actielijn 4. Samenwerking met het netwerk

We blijven bouwen aan een stevig en verbonden netwerk van professionals die samenwerken vanuit gedeelde verantwoordelijkheid. Het aanbod op gebied van bovenstaande actielijnen is overzichtelijk en vindbaar, we weten elkaar te vinden (wie kan ik "bellen"), hebben korte lijnen om samen te werken en zorgen voor warme overdracht.

Maatregel:

- Organiseren inspiratiesessies en training voor de netwerkpartners

Financiën

Het programma wordt gefinancierd met structurele Rijksmiddelen (OCW en SZW), aangevuld met reserves. Jaarlijks is er ca. € 3,5 miljoen beschikbaar. De middelen worden verdeeld over maatregelen, coördinatie, communicatie en monitoring.

Governance

- Coalitie Jongerenaanpak: bestuurlijke besluitvorming (in samenwerking met de Arbeidsmarktregio via het regionaal beraad);
- Tactisch overleg: beleidsontwikkeling en afstemming;
- Operationeel overleg: casusoverleg en uitvoering, kennisuitwisseling/deskundigheidsbevordering
- Programmteam: coördinatie, monitoring en ondersteuning.

1. Context

De regionale jongerenaanpak onderwijs - arbeidsmarkt (JA) is een netwerksamenwerking, bestaande uit [scholen](#)¹, [gemeenten](#)², [UWV](#), [SBB](#), [werk-ontwikkelbedrijven](#)³ en de [samenwerkingsverbanden passend onderwijs](#)⁴. Samen zetten we ons in dat zoveel mogelijk jongeren een opleiding afronden (voorkomen voortijdig schoolverlaten (VSV)) en werken we eraan om hen perspectief te bieden op een duurzame plek op de arbeidsmarkt (tegengaan van jeugdwerkloosheid).

De JA is in onze regio al jarenlang onderdeel van het arbeidsmarktprogramma Noordoost Brabant Werkt (NOBW). Voor de dienstverlening aan de jongeren in onze regio is er nauwe samenwerking met de programmalijn Regionaal Werkbedrijf (/het regionaal Werkcentrum) en Werkgeversaanpak.

Het werkgebied van de JA is de door het Rijk vastgestelde doorstroompunt-regio. In ons geval is dat nagenoeg hetzelfde als de arbeidsmarktregio, met uitzondering van Heusden.

Het programma JA 2021 – 2024 loopt, na een verlenging met een jaar, af in december 2025. We zetten het voort, want er liggen grote uitdagingen die het oplossingsvermogen, de slagkracht en reikwijdte van onze netwerkpartners individueel te boven gaan. De inwerkingtreding van de wet van School naar Duurzaam Werk helpt ons hierbij.

De begeleiding van jongeren van school naar werk is een gedeelde verantwoordelijkheid van verschillende netwerkpartners. Iedere partner – of het nu gaat om onderwijsinstellingen, gemeenten, jeugdzorg, UWV of werkgevers – heeft een eigen, wettelijke of maatschappelijke taak in dit proces. Het is essentieel dat deze rollen helder zijn en dat partners onderling goed weten wie waarvoor verantwoordelijk is en met wie er samenwerking gezocht dient te worden. Dit geldt niet alleen voor de professionals, maar ook voor de jongeren zelf: zij moeten weten bij wie ze terecht kunnen in elke fase van hun traject.

Tegelijkertijd zijn er in de praktijk grijze gebieden, met name rondom overstapmomenten. In deze schakelmomenten is het niet altijd duidelijk wie 'aan zet' is. Juist voor deze situaties is er binnen de regio een 'plus'-structuur ingericht: een aanvullende, verbindende aanpak die inspeelt op knelpunten/hiaten in de keten. Waarbij het belangrijk is om ontschot en met een breed perspectief naar de situatie te kijken. De maatregelen uit het regionale programma sluiten hierbij aan of vullen deze aan. Daardoor krijgen jongeren ook in de lastige tussenfases passende ondersteuning. We stimuleren daarmee ook blijvende samenwerking. In [bijlage 1](#) vindt u globaal een beschrijving van het aanbod van de netwerkpartners. In [bijlage 2](#) staan de regionale samenwerkingsafspraken van het programma.

Dit samenwerkingsdocument beschrijft de samenwerkingsafspraken tussen de netwerkpartners, in het kader van de uitvoering van hun eigen taak en verantwoordelijkheid, en de wettelijke opdracht om jongeren van school naar duurzaam werk te begeleiden.

2. Probleemanalyse

In onze regio wonen ca 85.000 jongeren⁵ (16 tot 27 jaar). Met verreweg de meeste van deze jongeren gaat het goed. Zij weten succesvol een relevante, uitdagende opleiding te doorlopen en stromen daarna zelfstandig door naar een passende baan. Er is echter ook een groep jongeren voor wie de weg naar werk wordt gekenmerkt door hobbels en zijpaden. In mei 2024 heeft onderzoeksbureau LPBL, vooruitlopend op de wetswijziging en ter voorbereiding op het nieuwe regionale programma JA, een analyse gemaakt van de problematiek rond voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid in de regio Noordoost-Brabant.

Op basis van deze regioanalyse, het aanbod dat we de afgelopen jaren hebben ontwikkeld en de gesprekken over de samenwerking, hebben we geconcludeerd dat onze regio de basis op orde heeft. De partners in ons netwerk geven aan elkaar steeds beter te kunnen vinden. Een app groep (voor verbinding, casuïstiek en kennisdeling), een smoelenboek van de contactpersonen bij de netwerkpartners. Netwerkbijeenkomsten en een overzicht van het aanbod¹³ (de trajectenkaart) hebben daaraan bijgedragen. We zijn onze partners dankbaar voor de nauwe samenwerking binnen de arbeidsmarktregio en voor ieders grote betrokkenheid en inzet en willen dit graag koesteren. Door een gezamenlijke visie en het vertrouwen in elkaar, kunnen we doen wat nodig is.

Maar zolang er in onze regio nog jongeren afhaken en thuis komen te zitten, zijn er we er nog niet. De krapte op de arbeidsmarkt is groter dan ooit, we hebben we alle talenten hard nodig.

De kansen op volwaardig meedoen in de maatschappij zijn ongelijk verdeeld. Sommige groepen jongeren komen moeizaam duurzaam aan het werk. Het gaat dan vooral om jongeren uit het praktijkonderwijs (pro), voortgezet speciaal onderwijs (vso), jongeren uit het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) entree en bol-niveau 2 en voortijdig schoolverlaters (vsv'ers). Dit zorgt ervoor dat arbeidspotentieel onbenut blijft en dat er jongeren in maatschappelijk opzicht uitvallen. Het behalen van een startkwalificatie en/of het vinden van een baan helpt bij het voorkomen van andere problemen, zoals criminaliteit, schulden, gezondheids- en psychische problemen.

Economisch en sociaal kunnen we het ons niet permitteren om jongeren langs de zijlijn te laten staan.

De belangrijkste conclusies van de regioanalyse en de input van de gesprekken die relevant zijn voor het nieuwe programma zijn staan vermeld in onderstaande tabel. De verdere cijfers uit de regioanalyse zijn te vinden in [bijlage 2](#).

SIGNALEN / KNELPUNTEN	OPLOSSINGSRICHTING
Het percentage schooluitval (VSV) ligt de afgelopen jaren op of boven de benchmark. Met name mbo 2 kent meer uitvallers dan de benchmark. Bijna 33 % van de uitvallers gaat buiten de regio naar school. Andersom geldt dat voor bijna 40 % van de uitvallers die in onze regio naar school gaan, dat zij buiten de regio wonen. Dat betekent dat het moeilijker is voor (met name) scholen om geharmoniseerde afspraken te maken.	Een preventieve en intensieve verzuimaanpak (aanwezigheidsbeleid) vanuit school en in samenwerking met de doorstroomcoaches. Daarmee snel en flexibel ondersteuning bieden als jongeren (dreigen) uit te vallen. Waar nodig krijgen jongeren ondersteuning bij de overstap naar een nieuwe opleiding, werk of een combinatie.
Het percentage jongeren dat na een jaar na uitval niet is teruggekeerd naar school of naar werk is 41 %. Dat is hoger dan in de benchmark.	Alle jongeren die voortijdig schoolverlaten worden benaderd door een doorstroomcoach met de vraag of er behoefte is aan hulp of ondersteuning richting opleiding, werk of een combinatie. Samenwerking met de Participatiecoaches van de gemeente, de ontwikkelbedrijven en het Werkcentrum voor inzet van leerwerktrajecten en vormen van praktijkleren zoals met een mbo-Praktijkverklaring.
Het aandeel leerlingen dat naar pro/vso gaat is in onze regio iets hoger dan in de benchmark. En zij hebben vaker dan in de benchmark een uitkering. Veel van hen hebben extra ondersteuningsbehoeften op de arbeidsmarkt. Zij beschikken vaak over waardevolle praktische vaardigheden, maar ondervinden tegelijkertijd meer drempels bij het vinden en behouden van passend werk. Deze kwetsbaarheid komt onder andere doordat zij minder gelegenheid gehad om werkervaring op te doen of een professioneel netwerk op te bouwen. Sommige jongeren hebben (licht) verstandelijke beperkingen, sociaal-emotionele problemen of andere belemmeringen die hen minder goed laten meekomen in reguliere arbeidsomgevingen zonder passende begeleiding. Ook zijn werkgevers niet altijd voldoende bekend met hun talenten en mogelijkheden. Ze weten vaak niet goed wat ze kunnen verwachten van jongeren met een vso- of pro-achtergrond, wat kan leiden tot terughoudendheid bij het aannemen.	Samenwerking met de netwerkcoördinatoren pro en vso. Extra aandacht voor deze doelgroep bij werkgevers. Samenwerking met de Participatiecoaches van de gemeente, de ontwikkelbedrijven en het Werkcentrum voor inzet van leerwerktrajecten en vormen van leren in de praktijk.

SIGNALLEN / KNELPUNTEN	OPLOSSINGSRICHTING
Het aandeel NEET-jongeren is vergelijkbaar met de benchmark. Het aandeel NEET-jongeren dat geen uitkering of UWV-inschrijving heeft is ook vergelijkbaar. We weten nog onvoldoende of er een de ondersteuningsbehoefte is bij de groep die niet in beeld is.	In beeld brengen van deze jongeren en hen actief benaderen met aantrekkelijk leer/werk aanbod.
De huidige ondersteuning is versnipperd terwijl jongeren juist behoefte hebben aan een vertrouwensband met 1 contactpersoon, die naast de jongere gaat staan, aansluit bij de behoefte van de jongere, tijd en aandacht heeft, betrokken en nabij is in combinatie met het stellen van heldere grenzen. En de verschillen per gemeente in hulpaanbod zijn nog te groot. Alle gemeenten hebben een eigen werkwijze, regels en kaders. Nog regelmatig is op casusniveau onduidelijk wie wanneer verantwoordelijk is, vooral als het gaat om de financiële consequenties in het grijze gebied tussen onderwijs en zorg.	Samenwerkingsafspraken maken, met name waar het gaat om overdracht. Elkaar kennen en weten te vinden binnen het netwerk. Duidelijke rolverdeling, voorkomen van dubbelingen. Ruimte voor maatwerk.
De mogelijkheden voor instroom en oriëntatie in het mbo zijn afgelopen jaren vergroot. Voor alle drie de mbo's in de regio geldt wel dat er nog relatief weinig inzet is op onderwijs-op-maat (modulair) en op (nieuwe manieren van) leren in de praktijk.	De mbo's in onze regio stimuleren en ruimte bieden om gezamenlijk hierop door te ontwikkelen, samen met de netwerkpartners.
Er is sprake van een krappe tot zeer krappe arbeidsmarkt. Het aantal jongeren in onze regio is niet voldoende om de vervangingsvraag als gevolg van de vergrijzende bevolking op te vangen. De verwachting is dat de krapte op de arbeidsmarkt verder zal toenemen. Dit geldt voor alle sectoren.	Voorkomen dat jongeren uitvallen en benutten van zoveel mogelijk arbeidspotentieel. NOBW heeft een Human Capital Agenda (HCA) opgesteld en richt zich op prioritaire sectoren.

3. Wettelijk kader

3.1 Wet van School naar Duurzaam Werk

Bovenstaande signalen worden landelijk herkend en daarom gaat vanaf 1 januari 2026 de wetswijziging “van School naar Duurzaam Werk” van kracht. Dit leidt op hoofdlijnen tot 4 veranderingen:

1. Pro, vso en mbo hebben een wettelijke taak om aanvullende loopbaanbegeleiding (nazorg) te bieden aan jongeren die uitstromen naar werk. Voor mbo tot een jaar na diplomering en voor pro en vso tot twee jaar na diplomering.
2. Gemeenten kunnen betrokken worden bij de aanvullende loopbaanbegeleiding.
3. De doelgroep van het doorstroompunt wordt uitgebreid van 23 naar 27 jaar.
4. Partijen werken verplicht samen in een regionaal programma.

3.2 Wet Hervorming Arbeidsmarktinfrastructuur

Er zijn velerlei voorzieningen om te voorzien in een behoefte van een werkgever, werkende of werkzoekende. De werkelijkheid is echter ook onze inwoners, inclusief professionals uit het netwerk, vastlopen in en afhaken op een structuur die ingewikkeld is georganiseerd. Die complexiteit is een hardnekkig probleem dat landelijk wordt herkend. De wet 'Hervorming Arbeidsmarktinfrastructuur', met de regionale werkcentra, heeft als doel om het effectiever en toegankelijker te maken. De [kamerbrief6](#) hierover stelt dat de doelgroep die valt onder de regionale werkcentra ook jongeren zijn die 'vallen onder de reikwijdte van het wetsvoorstel van school naar duurzaam werk'. De regionale jongerenaanpak werkt dan ook nauw samen met het Werkcentrum Noordoost-Brabant. We sluiten daarbij aan bij de behoefte in begrijpelijke taal te communiceren door een aparte website en socialmedia kanalen op onderdeel '[Jong!](#)'

Het werkcentrum is de regionale, herkenbare en laagdrempelige voordeur tot het brede palet aan dienstverlening dat netwerkpartners (UWV, gemeenten, onderwijsinstellingen, vakbonden en werkgeversorganisaties) voor werkenden, werkzoekenden en werkgevers uitvoeren.

Het werkcentrum heeft een sterke online ingang en zal een aantal fysieke inlooplekken krijgen in de regio. Iedereen kan hier terecht met vragen die betrekking hebben op werk, scholing, leven lang ontwikkelen. Het Werkcentrum kan zelf dienstverlening bieden of wam overdragen naar een van de netwerkpartners. Het Werkcentrum biedt daarmee niet alleen een herkenbare ingang, maar ook een gidsfunctie binnen de arbeidsmarktinfracstuctuur / naar het regionale landschap.

3.3 Human Capital Agenda

Noordoost Brabant Werkt heeft in 2025 een Human Capital Agenda opgesteld. Reden hiervoor is dat de arbeidskrapte in Noordoost-Brabant ernstig is en de verwachting is dat dit langdurig aanhoudt. We doen als regionale samenwerkingspartners vanuit werkgevers, werknemersorganisaties, onderwijs en overheden al veel om de arbeidskrapte te verminderen, maar het is niet genoeg gezien de grote uitdaging. We moeten kiezen waar we ons in de toekomst prioritair op gaan richten in onze regionale arbeidsmarkt. Hiermee willen we grip houden op de arbeidsmarkt en op onze brede welvaart op de langere termijn. De jongeren worden expliciet als voorname doelgroep genoemd.

Human Capital Agenda Brede Welvaart

Deze ontwikkelingen benadrukken het belang om de samenhang en samenwerking tussen de jongerenaanpak, de arbeidsmarktregio NOB en Werkcentrum Noordoost-Brabant nog verder te versterken.

4. Jongerenaanpak van school naar duurzaam werk 2026 tot en met 2029

4.1. Ambitie

De ambitie van de regionale jongerenaanpak is en blijft:

Alle jongeren in onze regio tussen 16 - 27 jaar hebben een passende plek op school of werk

In het netwerk creëren we gezamenlijk kansen en mogelijkheden om alle jongeren perspectief te bieden, mee te doen en zich te ontwikkelen. We bieden ondersteuning om te voorkomen dat jongeren thuis komen te zitten, niet meer meedoen en niet financieel op eigen benen kunnen staan. Dit doen we voor alle jongeren tussen de 16 – 27 jaar in onze regio die een steuntje in de rug nodig hebben om een diploma te halen of duurzaam aan het werk te zijn. Zoveel mogelijk preventief. Als er toch sprake is van uitval, dan is er snel en laagdrempelig ondersteuning.

4.2. Doelgroep

De regionale jongerenaanpak richt zich op jongeren in de leeftijd van 16 tot 27 jaar, wonend of naar school gaand in onze regio, die ondersteuning nodig hebben bij het behalen van een diploma of het duurzaam vinden en behouden van werk.

Het gaat daarbij met name om jongeren

- zonder startkwalificatie die risico lopen op uitval uit het onderwijs of de arbeidsmarkt;
- met een ondersteuningsbehoefte, bijvoorbeeld door psychische, sociale of praktische belemmeringen;
- die tijdelijk uitvallen en snel en laagdrempelig hulp nodig hebben om terug te keren naar school of werk.

We hanteren een brede en inclusieve benadering: jongeren die extra ondersteuning nodig hebben, ongeacht hun uitstroomprofiel of achtergrond, vallen binnen onze doelgroep. Ook wanneer zij onder een ander financieel kader vallen, zoeken we actief de aansluiting bij de ambities van het programma. Bijvoorbeeld ook vso-leerlingen met uistroomprofiel dagbesteding, jongeren uit de jeugdzorg+ en jongeren woonachtig, schoolgaand en / of werkend in onze regio. Zo maken we de verbinding tussen onze aanpak en de bredere maatschappelijke opdracht: perspectief bieden aan álle jongeren. Tegelijkertijd zijn we ons bewust van de financieringsstructuren en bewaken we zorgvuldig de inzet van middelen, conform de kaders van de subsidieverstrekker en het voorkomen van dubbelingen in financiering.

4.3. Doel / streefcijfers

Om ervoor te zorgen dat alle jongeren een passende plek hebben, streven we naar een afname van het uitvalpercentage. We hebben dit gespecificeerd naar onderwijssoort om de trends en ontwikkelingen per onderwijssoort in beeld te houden. Dat maakt dat we gedurende het programma bij kunnen sturen.

Studiejaar	Studiejaar 2025-2026	Studiejaar 2026-2027	Studiejaar 2027-2028	Studiejaar 2028-2029
totaal	1, 95%	1, 89%	1, 83%	1, 77%
vavo	11, 1%	10, 5%	9, 9%	9, 5%
vo	0, 6%	0, 5%	0, 4%	3, 5%
mbo entree	20%	19%	18, 5%	18%
mbo niveau 2	8, 5%	8%	7, 5%	7%
mbo niveau 3	4, 5%	4%	3, 6%	3, 1%
mbo niveau 4	4%	3, 5%	3, 3%	3, 1%

Motivatatie voor dit streefcijfer:

We streven ernaar om onder het landelijk gemiddelde te blijven. We hebben daarbij gekeken naar de trend van de ontwikkelingen van de afgelopen jaren. Door inzet van de maatregelen verwachten we dat de aantallen te behalen zijn.

De bron die we gebruiken voor deze cijfers is het VSV-dashboard van [DUO](#) (februari publicatie voorlopige cijfers, november definitieve cijfers van het schooljaar daarvoor) en de jaarverslagen van de doorstroompunten).

Het aantal jongeren dat niet op school zit of aan het werk is (NEET) jaarlijks afneemt

Kalenderjaar 2026	Kalenderjaar 2027	Kalenderjaar 2028	Kalenderjaar 2029
6250	6150	6000	5800

Motivatatie voor dit streefcijfer:

Hoewel dit cijfer op het eerste gezicht bescheiden lijkt, is het belangrijk om dit te plaatsen binnen de bredere demografische en de maatschappelijke context. Vanwege demografische krimp zal het totaal aantal jongeren afnemen. Tegelijkertijd zien we een stijgende trend van het aantal jongeren met mentale problemen, wat een remmende kan hebben op de daling. Daarnaast is het van belang te onderkennen dat de NEET-doelgroep moeilijk in beeld te krijgen, te houden en te begeleiden is.

De bron die we gebruiken voor deze cijfers is het NEET-dashboard van DUO (november publicatie).

De JA draagt hiermee bij aan breed maatschappelijk rendement, te weten:

- Tegengaan van kansenongelijkheid: we bieden jongeren passende en effectieve ondersteuning waardoor zij optimaal gebruik kunnen maken van hun talenten en zichzelf maximaal kunnen ontplooiën.
- Afname van maatschappelijke kosten door niet-participeren. Jeugdwerkloosheid gaat niet alleen over het niet hebben van werk, maar is juist een resultante van problematiek die zich gelijktijdig afspeelt op verschillende leefgebieden. Een probleem op een leefgebied kan bovendien van invloed zijn op andere leefgebieden. Dit geldt overigens ook voor oplossingen. Zo is bekend dat arbeidsdeelname een causale relatie heeft met gezondheid.
- Tegengaan van structurele arbeidsmarktkrapte.

4.4 Strategie

Om het doel te bereiken is het belangrijk om samen te werken. In deze samenwerking hanteren we de onderstaande uitgangspunten en de samenwerkingsafspraken zoals beschreven in [het samenwerkingsdocument \(bijlage 2\)](#). Daarnaast is het belangrijk om focus aan te brengen op de aandachtspunten die uit onze regionale analyse naar voren zijn gekomen.

Uitgangspunten van onze samenwerking

- Alle jongeren verdienen het om volwaardig maatschappelijk mee te doen, zich zo veel mogelijk te ontwikkelen en duurzaam aan het werk te komen.
- Partners hebben allemaal een structurele taak en rol in de begeleiding van jongeren naar onderwijs en werk. In sommige situaties overlappen organisaties elkaar. Dit vraagt **tijdige afstemming**. Indien geen eenduidig beeld van de (financiële) verantwoordelijkheid voor een passend traject kan worden gekregen, dan hebben partners de intentie om er samen uit te komen.
- Scholen hebben beleid op (aanvullende) loopbaanbegeleiding vastgelegd.
- Er is vaak sprake van complexe en veelzijdige problemen. Het is belangrijk om **Integrale ondersteuning** te bieden, in samenwerking met het zorgdomein.
- We streven ernaar om het ondersteuningsaanbod zoveel mogelijk te **harmoniseren**. Onze regio strekt zich uit over een gebied van ca. 70 km. Jongeren uit bijvoorbeeld Land van Cuijk, Uden of Boekel, zullen niet snel naar 's-Hertogenbosch komen om gebruik te maken van aanbod dat daar wordt aangeboden. Toch willen we dat alle jongeren zoveel mogelijk gelijke kansen krijgen.
- De partners spelen in op de **behoeftes vanuit werkgevers, gekoppeld aan de vraag van jongeren**. Werkgevers moeten kunnen rekenen op adequate samenwerking met gemeenten en onderwijs.
- Partners tonen **eigenaarschap**, leveren toegevoegde waarde om te komen tot het duurzaam uitstromen van jongeren naar werk. Indien er iets extra's nodig is op de eigen (wettelijke) dienstverlening kan een aanvraag worden gedaan bij het regionaal programma.
- Partners werken aan een **inclusieve samenleving** waarin iedereen, ongeacht achtergrond, afkomst, geslacht of capaciteiten, gelijke kansen krijgt om mee te doen en zich volledig te ontwikkelen. We streven naar een omgeving waarin diversiteit wordt omarmd en iedereen zich welkom, gewaardeerd en gerespecteerd voelt.
- Waar mogelijk hebben jongeren een **vast contactpersoon** als aanspreekpunt, wanneer overdracht nodig is doen de professionals dat zorgvuldig. De partners in het netwerk vullen elkaar aan. Er wordt gekeken of iemand uit het eigen netwerk van de jongere een blijvende steun kan zijn.
- We **praten zoveel mogelijk met jongeren in plaats van over jongeren**. Zowel op casusniveau als bij de ontwikkeling of uitvoering van projecten en beleid.

4.5. Actielijnen en maatregelen

Op basis van de analyse omvat het programma 4 actielijnen met maatregelen. Voor deze maatregelen vinden we in onze regio dat:

- Voor alle maatregelen die door school worden uitgevoerd, geldt dat er geen onderscheid gemaakt wordt op basis van de woonplaats van de jongere. De maatregelen die door het doorstroompunt, werk en inkomen of werkcentrum worden ingezet zijn wettelijk gebonden aan de eigen regio.
- De maatregelen richten zich op jongeren die op basis van de analyse meer behoefte hebben aan ondersteuning (pro, vso, mbo-entree en mbo bol niveau 2). Jongeren vanuit andere opleidingen (inclusief hbo- en wo-studenten met een functiebeperking) en jongeren met uitstroomprofiel dagbesteding mogen gebruik maken van deze maatregelen indien hier vanuit wettelijk kader geen andere partij voor aan de lat staat.

Actielijn 1: Voorkomen Voortijdig Schoolverlaten (VSV)

We zetten in onze regio alles op alles om ervoor te zorgen dat jongeren niet thuis zitten zonder perspectief op opleiding of werk. We bieden snelle en flexibele ondersteuning als jongeren (dreigen) uit te vallen. Waar nodig krijgen jongeren ondersteuning bij de overstap naar een nieuwe studie.

Maatregelen:

- Extra inzet door de doorstroompunten op aanwezigheid
- Inzet meetinstrumenten voor tijdig signaleren van risico op VSV op het mbo
- Coachklassen op het mbo
- Ondersteuning door onderwijsmakelaar voor jongeren bij niet-schoolse problemen die wel risico vormen voor schooluitval
- Inzet overstapcoaching
- Extra ondersteuning aan jongeren die Nederlands als tweede taal hebben (NT2)

Actielijn 2. Soepel overstappen naar duurzaam werk

We zetten in onze regio alles op alles om jongeren te begeleiden naar en behouden van werk dat bij hen past, ongeacht onderwijsrichting. Leven lang ontwikkelen staat bij ons hoog in het vaandel.

Maatregelen:

- Inzet regionaal loopbaanadvies
- Inzet regionaal jobcoaching
- Inzet op Praktijkleren

Actielijn 3. Extra hulp en ondersteuning

Als hulp en ondersteuning vanuit reguliere verantwoordelijkheid van de netwerkpartners (nog) niet toereikend is, wordt vanuit de jongerenaanpak ondersteuning gefaciliteerd. Niemand mag uit beeld raken in de 'grijze gebieden'.

Maatregelen:

- Maatwerkbudget voor incidentele casussen of specifieke problematiek waarbij er op korte termijn iets nodig is om een doorbraak te realiseren, waarbij reguliere oplossingen niet (snel genoeg) voor handen zijn.
- Inzet op verbinding tussen onderwijs, samenwerkingsverbanden en hulp aan jongeren op het mbo.

Actielijn 4. Samenwerking met het netwerk

We blijven bouwen aan een stevig en verbonden netwerk van professionals die samenwerken vanuit gedeelde verantwoordelijkheid. Het aanbod op gebied van bovenstaande actielijnen is overzichtelijk en vindbaar, we weten elkaar te vinden (wie kan ik "bellen"), hebben korte lijnen om samen te werken en zorgen voor warme overdracht.

Maatregel:

- Organiseren inspiratiesessies en training voor de netwerkpartners

De uitwerking van de maatregelen staat beschreven in bijlage 4. De begroting staat beschreven in bijlage 5.

Deze maatregelen zijn het fundament van het programma en worden voor de duur van het programma (4 jaar) vastgesteld. Het programma kan worden bijgestuurd naar de actuele trends en ontwikkelingen in onze regio. Jaarlijks (met ingang van 2027) wordt een uitvoeringsplan met (aanvullende) maatregelen opgesteld door het programmateam Jongerenaanpak in afstemming en samenwerking met het operationeel en het tactisch overleg en ter besluitvorming voorgelegd aan de coalitie. Hiervoor zijn financiële reserves.

De input voor het uitvoeringsplan wordt opgehaald bij onze netwerkpartners. Als er een gezamenlijke behoefte wordt herkend kan een nieuw project of inzet worden geïnitieerd. De tarieven voor de inzet staan vermeld in [bijlage 6](#).

Nieuwe initiatieven moeten voldoen aan het volgende afwegingskader:

- Gericht op jongeren van 16 – 27 jaar.
- Het moet aanvullend zijn op de wettelijke taken van de netwerkpartners.
- Het gaat om samenwerking door minimaal twee netwerkpartners van NOBW. De meerwaarde zit in regionale samenwerking. Bij aanbod voor scholen, moet het uit te breiden zijn naar alle betrokken scholen.
- Het aanbod moet bij voorkeur na verloop van tijd op zichzelf kunnen staan. De uiterste looptijd is december 2029.
- Er moet een aantoonbaar probleem zijn dat een oplossing nodig heeft.
- Inhoudelijk past het binnen de actielijnen en de huidige maatregelen.

Toetsing vindt plaats door het programmateam jongerenaanpak.

Nieuwe initiatieven tot een bedrag van 25.000 euro die voldoen aan het afwegingskader hoeven niet goedgekeurd te worden door de stuurgroep. Het programmateam JA heeft hiervoor mandaat. Dit wordt afgestemd met de voorzitter van de stuurgroep.

Als tussentijds op basis van de opgehaalde behoeften of van de indicatoren blijkt dat afwijking nodig is, wordt dit in overleg met de coalitie aangepast in het programma en afgestemd met OC&W.

4.6 Wat vinden de jongeren zelf?

Jongerenparticipatie op programma niveau

Wij zijn er voor de jongeren. We hechten dan ook veel waarde aan de betrokkenheid van jongeren bij de ontwikkeling van het programma en het aanbod. Alleen als we hun behoefte kennen, kunnen we daarbij aansluiten. Wij maken gebruik van actuele rapporten en onderzoeken over jongeren en hun behoeften. Ook neemt de regio deel aan een onderzoek van de universiteit van Tilburg over de aannames en attitudes van jongeren met betrekking tot werk. Dit verschaft ons informatie van jongeren voor de stap naar duurzaam werk. De voortgang van het programma wordt jaarlijks besproken met de centrale studentenraad van KW1C. Dit orgaan levert tevens feedback aan het programmamteam.

Jongerenparticipatie op maatregel niveau

Bij het uitvoeren van de maatregelen worden de behoeften en ervaringen van jongeren actief opgehaald. Deze inbreng levert een onmisbare bijdrage aan onze projecten en activiteiten. Hoe doen wij dit?

- De maatregelen bespreken wij bijvoorbeeld met mbo studenten (alle niveaus). We doen dit ook nog bij het pro en vso.
- Per maatregel evalueert de betreffende uitvoerende professional met de jongere hoe de dienstverlening loopt en of hij/zij tevreden is of aandachtspunten heeft. Waar nodig passen wij zaken meteen aan.
- We hanteren het participatiemodel "it's up to youth". We vragen jongeren hulp bij activiteiten die we organiseren en zorgen dat we tevens iets 'terug te bieden' hebben aan de jongeren (wederkerigheid). Voorbeelden van onze jongerenparticipatie zijn het vragen van input op projecten van ervaringsdeskundigen, het maken van foto's of helpen in de catering bij events. We doen dit via de contacten die onze netwerkpartners met jongeren hebben.
- In 2025 zijn we een filmproject gestart met en door jongeren. Via de dialoog die we aangaan via deze film vragen we input met jongeren op de behoefte van jongeren. We houden oog voor soortgelijke initiatieven.
- We werken met stagiaires in ons programma en begeleiden hen hiermee in het afstuderen en stap naar hun toekomstig werk.

4.7. Financieel kader

Het Rijk stelt jaarlijks budget beschikbaar voor de Regionale Jongerenaanpak. Dit budget is structureel opgenomen in de begroting van OC&W. Met de reserves en de nieuwe middelen is het budget voor de jongerenaanpak:

Financiën Regionale Jongerenaanpak

Middelen	2026	2027	2028	2029
Regionaal Programma Van School naar Duurzaam Werk	€ 3.097.464	€ 3.097.464	€ 3.097.464	€ 3.097.464
Coördinatie aanpak jeugdwerkloosheid*	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
Overlopende passiva programma 2020 – 2025 *	€ 1.400.000			
Totalen	€ 4.572.455	€ 3.172.455	€ 3.172.455	€ 3.172.455

* Bestaat uit Rijksbudget van middelen aanpak jeugdwerkloosheid. Deze middelen hebben geen eindtermijn om besteed te worden.

Daarnaast ontvangen onze netwerkpartners Rijksmiddelen voor de reguliere werkzaamheden:

- pro-, vso- en mbo-scholen ontvangen naar verwachting jaarlijks middelen voor de aanvullende loopbaanbegeleiding via de lumpsum.
- Doorstroompunten ontvangen jaarlijks een specifieke uitkering (SPUK) voor hun reguliere taak via de gemeente 's-Hertogenbosch.
- De individuele gemeenten ontvangen extra middelen voor begeleiding van jongeren naar werk via de decentralisatie-uitkering voor de looptijd van het programma.
- De inzet van de netwerkcoördinatoren pro en vso wordt gefinancierd vanuit het Rijk.

Koning Willem 1 College (KWIC) is de contactschool van onze regio en ontvangt budget via een subsidie-aanvraag. 's-Hertogenbosch ontvangt als contactgemeente het budget via een specifieke uitkering (SPUK).

Partners die budget ontvangen, verantwoorden aan de contactgemeente en de contactschool hoe het budget is besteed. Contactschool en contactgemeente zijn verplicht om afspraken met deze partners te maken ten aanzien van de verantwoording richting ieders accountant. De coalitie Jongerenaanpak stelt jaarlijks de begroting van het programma vast en stelt wanneer nodig prioritering aan de inzet van middelen.

4.8. Monitoren en evalueren van het programma

Het monitoren en evalueren van het programma is cruciaal om de effectiviteit en impact te meten, verbeterpunten te identificeren en de strategieën aan te passen waar nodig.

Voor de projecten en activiteiten vanuit het programma verzamelen we kwantitatieve en kwalitatieve data. Bijvoorbeeld het aantal deelnemers, wat het resultaat is van de trajecten, welke vervolgstap is gezet, feedback van deelnemers, feedback van de professionals die ermee te maken hebben. De precieze vraagstelling staat beschreven in [bijlage 7](#). We verzamelen de werkzame principes en elementen om te continueren wat werkt.

De projecten en activiteiten worden weergegeven in een projectportfolio waarin de voortgang wordt beschreven. Dit wordt voorgelegd bij het tactisch overleg en bij het overleg met de coalitie.

Indien gewenst kan er van een project een maatschappelijke kosten-/batenanalyse worden gedaan door een externe onderzoeker. Dit geschiedt enkel op verzoek van de coalitie.

5. Organisatie

5.1. Programmteam

Het programmteam bestaat uit 2,5 fte projectleiding vanuit de contactgemeente (dit is inclusief de werkzaamheden coördinator aanpak Jeugdwerkloosheid), 0,9 fte programmamanagement van de contactgemeente, 1 fte programmanagement vanuit de contactschool, 0,2 fte beleidsadvies doorstroompunt, 0,77 fte pro/vso coördinatie. Voor de borging van continuïteit op de uitvoering van het regionale programma, zoals het beschikbaar stellen van menskracht vanuit de contactgemeente, treedt het afdelingshoofd maatschappelijke ontwikkeling van de gemeente 's-Hertogenbosch op als een ambtelijk opdrachtgever.

Het Programmteam Jongerenaanpak zorgt voor de ontwikkeling en uitvoering van het regionale programma Jongerenaanpak en de uitvoeringsplannen: de projectleiding, monitoren en evalueren van maatregelen en interventies, afstemming en samenhang van projecten in het programma en van de partners, signaleren en analyseren van trends, budgetbeheer, communicatie, meedenken op casussen (gidsfunctie) en bovenal het verbinden van de partijen. Daarmee ontzorgen we onze netwerkpartners.

Ook hebben we één centraal regionaal emailadres waarop we alle werkdagen voor onze netwerkpartners (en daarbuiten) te bereiken zijn, te weten jongerenaanpak@noordoostbrabantwerkt.nl.

De operationele -, tactische - en coalitie overleggen worden georganiseerd door het programmteam. Een projectleider van het programmteam is voorzitter van het operationeel- en tactisch overleg. De programmamanagers contactschool en contactgemeente organiseren gezamenlijk de coalitie.

5.2. Governance

De aansturing van de arbeidsmarksamenwerking in brede zin ligt bij het Regionaal Beraad, waarin vertegenwoordigers van gemeenten, onderwijsinstellingen, UWV, SBB, sociale partners, werkgevers en de Werk-ontwikkelbedrijven zitting hebben. Dit beraad is eindverantwoordelijk voor het regionale arbeidsmarktbeleid.

Het Regionaal Beraad mandateert de coalitie Jongerenaanpak om:

- Het programma en de uitvoeringsplannen en de bijbehorende budgetten vast te stellen;
- Partners te mobiliseren en afstemming te organiseren op tactisch en operationeel niveau;

De coalitie Jongerenaanpak bestaat uit een brede vertegenwoordiging van onderwijspartners. Deze brede samenstelling is essentieel om de betrokkenheid en het eigenaarschap van alle scholen te borgen.

De coalitie Jongerenaanpak mandateert het programmateam om het programma uit te voeren, te monitoren, te evalueren en bijstellingsvoorstellen te doen.

De wetswijziging van School naar Duurzaam Werk⁸ en de bijbehorende regeling⁹ geeft de contactgemeente, centrumgemeente en contactschool de opdracht om gezamenlijk zorg te dragen voor de totstandkoming en uitvoering van het regionaal programma. Het college van burgemeester en wethouders van de contactgemeente stelt mede namens de colleges van burgemeester en wethouders van de andere gemeenten in de regio een regionaal programma op.

Deze opdracht wordt via de samenwerkingsovereenkomst NOBW gemandateerd aan de coalitie Jongerenaanpak. Op basis van deze samenwerkingsovereenkomst zijn de netwerkpartners, waaronder de gemeenten in de regio, overeengekomen dat de coalitie Jongerenaanpak verantwoordelijk is voor de totstandkoming, besluitvorming, sturing en monitoring van het regionale programma Jongerenaanpak.

5.3. Samenstelling Coalitie Jongerenaanpak

Namens Gemeenten	Wethouder contactgemeente 's-Hertogenbosch, met onderwijs in portefeuille
	Wethouder gemeente Oss, met onderwijs, arbeidsparticipatie en Werk en Inkomen in portefeuille
Namens het Onderwijs	Directeur – bestuurder contactschool KW1C
	Directeur – bestuurder mbo Yuverta
	Directeur – bestuurder mbo SintLucas
	Directeur – bestuurder swv vo De Meierij (regio-indeling passend onderwijs 36a). Vertegenwoordiging vo-scholen 's-Hertogenbosch, Vught, Schijndel, Boxtel en Sint- Michielsgestel
	Directeur – bestuurder swv vo 30.06 (regio-indeling passend onderwijs 36b) Vertegenwoordiging vo-scholen Oss, Maashorst, Veghel en Bernheze
	Directeur – bestuurder HUB Noord Brabant Vertegenwoordiging vso-scholen
	Directeur – bestuurder Het Hooghuis Vertegenwoordiging pro-scholen
Namens de werkontwikkelbedrijven	Directeur – bestuurder IBN Vertegenwoordiging ontwikkelbedrijven, rouleert per twee jaar.
Deelnemer zonder stemrecht	Programmamanager Jongerenaanpak contactschool
	Programmamanager Jongerenaanpak/ coördinator Doorstroompunten contactgemeente
	Teamleider RBL BNO Inhoudelijk vertegenwoordiger doorstroompunten

Taken en bevoegdheden coalitie Jongerenaanpak

1. De coalitie is bestuurlijk opdrachtgever voor het tot stand komen en uitvoeren van het regionaal programma JA.
2. De coalitie geeft mandaat aan het programmateam voor het uitvoeren van het regionaal programma JA en (her)verdeling van middelen.
3. De coalitie kiest de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter, voor een periode van minimaal 3 jaar.
4. De coalitie komt tenminste drie keer per jaar bijeen op uitnodiging van de programmamanagers Jongerenaanpak.
5. De coalitie is verantwoordelijk voor de (bij)sturing en monitoring op de uitvoering van het regionale programma Jongerenaanpak. Hierbinnen stellen zij de begroting van de Rijkssubsidie vast. Daarnaast stelt de coalitie onder meer vast: de uitvoeringsplannen en de inhoudelijke en financiële verantwoording van het programma. De deelnemers van de coalitie betrekken en informeren hun achterban.
6. De coalitie besluit op basis van consensus. Als het niet lukt om overeenstemming te bereiken, wordt besproken wat er nodig is om tot overeenstemming te komen, kan op een bepaald onderdeel besloten worden of wordt het voorstel met aanvullende informatie teruggenomen naar de tekentafel. Dit wordt teruggekoppeld naar het tactisch overleg. Bij verhindering is het mogelijk om de stem uiterlijk een dag voor het overleg per mail door te geven aan de voorzitter. Indien dit niet wordt gedaan, wordt de stem niet meegenomen in de besluitvorming.
7. De coalitie machtigt de voorzitter om namens haar de programmalijn Jongerenaanpak te vertegenwoordigen in het Regionaal Beraad NOBW en uit te dragen buiten het programma. Omdat binnen het regionaal beraad twee zetels zijn gereserveerd voor vertegenwoordigers uit het onderwijs, ligt het voor de hand dat het voorzitterschap van de coalitie door iemand uit deze geleding wordt vervuld.
8. De programmamanagers Jongerenaanpak bereiden de coalitie voor en zorgen voor verslaglegging.
9. Andere partners kunnen gedurende de looptijd van de overeenkomst toetreden tot de Coalitie. De voorzitter legt dit ter goedkeuring voor aan de overige leden van het overleg. De meerderheid moet hiermee instemmen.

5.4. Samenstelling Tactisch Overleg Jongerenaanpak

Afgevaardigde swv vo De Meierij met kennis van beleid passend onderwijs
Afgevaardigde swv vo 30 06 met kennis van beleid passend onderwijs
Afgevaardigde mbo-instellingen met kennis van begeleiding en ondersteuning van studenten
Afgevaardigde beleidsadviseurs gemeenten met kennis van Doorstroompunt
Afgevaardigde beleidsadviseurs gemeenten met kennis van Participatie
Afgevaardigde beleidsadviseur gemeenten met kennis van Jeugdhulp (namens het Regionaal Team Advies / RTA Jeugd)
Afgevaardigde programma-/accountmanager/ projectleider jongeren ontwikkelbedrijven
Netwerkcoördinator pro
Netwerkcoördinator vso
Afgevaardigde van programmteam
Arbeidsdeskundige UWV
Regio-adviseur SBB
Projectleider Werkcentrum

Taken en bevoegdheden Tactisch Overleg Jongerenaanpak

1. Het Tactisch Overleg Jongerenaanpak bestaat uit beleids- en tactisch adviseurs van gemeenten, onderwijsinstellingen, SBB, UWV, Werkcentrum en de ontwikkelbedrijven in de arbeidsmarktregio Noordoost-Brabant. Deelnemers hebben een brede deskundigheid op het gebied van VSV-problematiek en/of arbeidsmarkt.
2. Een projectleider van de jongerenaanpak is voorzitter van het Tactisch Overleg.
3. Het Tactisch Overleg komt tenminste vier keer per jaar bijeen op uitnodiging van team jongerenaanpak. Gezien de omvang van de groep en de verschillende aandachtsgebieden van de deelnemers kan ervoor worden gekozen om bepaalde onderwerpen in themagroepen te bespreken.
4. Het Tactisch Overleg is verantwoordelijk voor uitzetten van de koers van de jongerenaanpak, beleidsontwikkeling, signaleren en analyseren van trends en ontwikkelen, indienen van projectvoorstellen en het voorbereiden van en adviseren op besluitvorming in de coalitie. Bij verhindering is een collega welkom om te vervangen of kan input per mail worden aangeleverd tot een dag voorafgaand aan het overleg.
5. Leden van het tactisch overleg houden de collega's binnen hun eigen organisatie aangehaakt op het programma, halen daar input op en koppelen informatie en besluiten terug.
6. Leden van het tactisch overleg treden ook buiten de eigen organisatie op als ambassadeur, door het borgen van besluiten, delen van good practices en bevorderen van samenwerking in de regio.

5.5. Samenstelling Operationeel Overleg Jongerenaanpak

Afgevaardigde schoolbegeleider swv vo 30 06
Afgevaardigde studentenondersteuners / begeleiders mbo-instellingen
Afgevaardigde coach Doorstroompunt van gemeenten
Afgevaardigde Jobcoach en/of participatieconsulent gemeenten
Afgevaardigde studentondersteuner/ stage-/ uitstroom coördinator pro- en vso-scholen
Afgevaardigde jongeren trajectcoaches werk-ontwikkelbedrijven
Afgevaardigde adviseur praktijkleren SBB
Afgevaardigde arbeidsdeskundige UWV
Afgevaardigde projectleider Werkcentrum
Afgevaardigde van programmteam

Taken en bevoegdheden Operationeel Overleg Jongerenaanpak

1. Het Operationeel Overleg Jongerenaanpak bestaat uit uitvoerend medewerkers van gemeenten, onderwijsinstellingen, SBB, UWV, Werkcentrum en de werk-ontwikkelbedrijven in de arbeidsmarktregio Noordoost-Brabant.
2. Het Operationeel Overleg is verantwoordelijk het signaleren en kenbaar maken van knelpunten.
3. Een projectleider van de jongerenaanpak is voorzitter van het Operationeel Overleg.
4. Het Operationeel Overleg komt tenminste 4 keer per jaar bijeen op uitnodiging van team jongerenaanpak.
5. Het Operationeel Overleg is gericht op het versterken van de netwerksamenwerking op casusniveau (elkaar weten te vinden), kennisuitwisseling en signaleren van knelpunten. De deelnemers van het operationeel overleg nemen ook deel aan een app-groep om snel te kunnen schakelen op casusniveau.
6. Deelnemers aan het operationeel overleg houden de collega's binnen hun eigen organisatie aangehaakt op het programma, halen daar input op en koppelen informatie terug.
7. Deelnemers aan het operationeel overleg treden ook buiten de eigen organisatie op als ambassadeur, door het borgen van besluiten, delen van good practices en bevorderen van samenwerking in de regio.

5.6. Samenstelling Regionaal Overleg Doorstroompunten

Coördinator Doorstroompunt contactgemeente
Programmamanager VSV contactschool
Beleidsadviseur Doorstroompunt 's-Hertogenbosch
Beleidsadviseur Doorstroompunt RBL BNO
Beleidsadviseur Doorstroompunt Mijn Gemeente Dichtbij
Beleidsadviseur Doorstroompunt Heusden

Taken en bevoegdheden Regionaal Overleg Doorstroompunten

1. Het Regionaal Overleg Doorstroompunten bestaat uit beleidsadviseurs Doorstroompunt van de gemeenten, de programmamanager VSV van de contactschool en de coördinator Doorstroompunt in regio 36.
2. De coördinator Doorstroompunt is voorzitter van Regionaal Overleg Doorstroompunten.
3. Het Regionaal Overleg Doorstroompunten komt tenminste 6 keer per jaar op uitnodiging van de coördinator Doorstroompunt.
4. Het Regionaal Overleg Doorstroompunten is gericht op het versterken van de netwerksamenwerking, kennisuitwisseling en signaleren van knelpunten. De beleidsadviseurs Doorstroompunten leveren tijdig informatie aan voor de VSV-effectrapportage en de jaarverslagen leerplicht en doorstroompunt.

6. Communicatie

Om iedereen in de netwerksamenwerking op de hoogte te houden van het aanbod en de ontwikkelingen van de Jongerenaanpak is communicatie van groot belang. Het zorgt ervoor dat het aanbod bekend is en ook daadwerkelijk bij de jongeren terecht komt. Onze communicatiestrategie richt zich op het informeren van netwerkpartners over ons aanbod en de voortgang en de resultaten van het programma. Daarnaast zetten we onze netwerkpartners actief in beweging, versterken we het community gevoel en brengen we partners bij elkaar om samen te werken. Door consistente communicatie bouwen we aan saamhorigheid, verhogen we betrokkenheid en creëren we een sterk netwerk dat bijdraagt aan het succes van het programma. De communicatie bestaat o.a. uit:

- **Digitale nieuwsbrief (om de 2 maanden):**

Regelmatige updates over belangrijke mijlpalen, successen en nieuwe ontwikkelingen, verzonden naar netwerkpartners en andere belanghebbenden.

- **Website en sociale media:**

Actuele informatie over het aanbod, evenementen, succesverhalen en nieuwsitems worden gedeeld via de webpagina [Jongerenaanpak op de website van Noordoost Brabant Werkt](#) en via de [LinkedIn-pagina van NOBW](#). Communicatie naar jongeren doen we via de website van Werkcentrum Noordoost-Brabant waar jongeren een eigen onderdeel hebben: [Jong!](#)

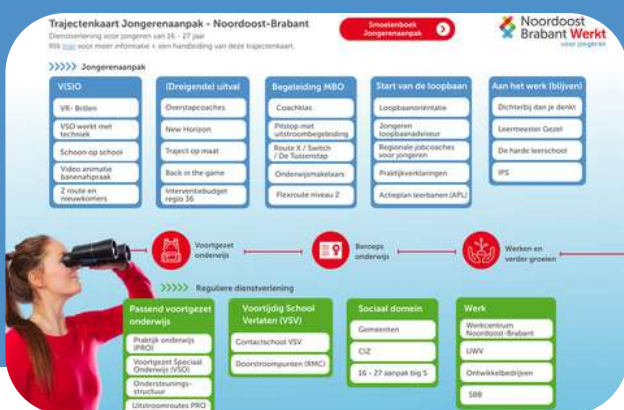

- **Bijeenkomsten en events:**

We organiseren met regelmaat workshops, seminars en andere evenementen voor kennisdeling, inspiratie en verbinding.

- **Publicaties:**

Verspreiding van brochures, rapporten en andere documenten over de voortgang en resultaten van het programma. We bieden een (actuele) interactieve trajectenkaart en uitstroomroutekaart om netwerk te informeren over alle initiatieven en mogelijkheden voor jongeren in de regio.

- **Smoelenboek en overzicht van de deelnemers:**

We houden overzicht van de deelnemers van het netwerk en informeren nieuwe deelnemers over het programma. Om de verbinding tussen de professionals onderling te versterken hebben we het online smoelenboek ontwikkeld. Om elkaar te leren kennen en makkelijk te vinden, ten behoeve van de jongeren.

- **Media:**

Verspreiden van relevante persberichten en artikelen in regionale media om de zichtbaarheid van het programma te vergroten.

Als het gaat om communicatie met de doelgroep jongeren houden we rekening met wat jongeren willen in communicatie en welke rol zij hier zelf in kunnen vervullen.

Bijlagen

Bijlage 1: Aanbod van onze netwerkpartners

Bijlage 2: Regionale samenwerkingsafspraken

Bijlage 3: Regio in cijfers

Bijlage 4: Uitwerking van de maatregelen

Bijlage 5: Begroting 2026–2029

Bijlage 6: Tarieven

Bijlage 7: Evaluatie en monitoring

Bijlage 8: Lijst met definities

Bijlage 1: Aanbod van onze netwerkpartners

Ondersteuning op school

Reguliere ondersteuning op het vo

Als een leerling extra begeleiding nodig heeft, brengt de school eerst de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte in beeld. Daarna bekijkt het ondersteuningsteam van de school hoe dat in de eigen school georganiseerd kan worden. Voor advies of expertise kan het samenwerkingsverband betrokken worden. Alle vo-scholen hebben een schoolondersteuningsaanbod. Hierin staat op welke wijze de school ondersteuning biedt aan leerlingen met speciale onderwijsbehoeften. Dit wordt aan kenbaar gemaakt in de schoolgids.

De ondersteuning bestaat uit:

- Mentor: iedere leerling heeft een bekend eerste aanspreekpunt.
- Ondersteuningsteams: de meeste scholen in onze regio hebben een intern ondersteuningsteam, bestaande uit ondersteuningscoördinatoren, schoolmaatschappelijk werkers, vertrouwenspersonen en soms orthopedagogen. Deze teams bieden gerichte begeleiding en ondersteuning aan leerlingen met specifieke behoeften.
- Samenwerking met externe partijen: scholen werken samen met gemeentelijke jeugd- of wijkteams en de daarbij betrokken jeugdzorgorganisaties, GGZ-instellingen en jongerenwerk om problematiek aan te pakken.
- Preventieprogramma's: Veel scholen bieden preventieve programma's aan zoals voorlichting over pesten, gezonde levensstijl, alcohol en drugs, seksuele voorlichting, en omgaan met geld. Deze programma's zijn bedoeld om problemen te voorkomen, vroegtijdig te signaleren en aan te pakken.
- Alle v(s)o-scholen in onze regio zijn aangesloten bij een samenwerkingsverband (swv): de taak van de swv-en is om scholen, leerlingen, ouders en andere betrokken partijen te ondersteunen om passend onderwijs te realiseren. Voor de vo-scholen in onze regio hebben we met name te maken met swv De Meerij ('s-Hertogenbosch, Vught, Schijndel, Boxtel en Sint-Michielsgestel) en swv 3006 (Oss, Maashorst, Meierijstad en Bernheze). Er is 1 school binnen onze regio die valt onder swv Rijk van Nijmegen (Land van Cuijk). Jongeren uit Boekel zijn voor ondersteuning aangewezen op swv Helmond Peelland. En daarnaast hebben we regionaal soms ook te maken met swv Rivierenland.

Het swv De Meierij biedt vo-scholen de mogelijkheid om verschillende arrangementen of maatwerktrajecten aan te vragen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Ook is het voor scholen mogelijk om een overstaparrangement aan te vragen voor leerlingen die vanuit het vso overstappen naar het vo. In de bovenschoolse voorziening wordt een onderwijs-zorgarrangement aangeboden voor leerlingen. Daarnaast wordt in de regio het experiment onderwijszorgarrangementen uitgevoerd, waarbij leerlingen van een vso-school onderwijs op een zorglocatie ontvangen.

Het aanbod van swv 30 06 is bestaat uit twee niveaus: Weer terug op Koers en Passend met Anderen.

- **Weer terug op koers (hiervoor ontvangen de scholen een vast budget vanuit het SWV)**

Als de basisondersteuning onvoldoende is, kan de leerling (tijdelijk) extra ondersteuning in 1-op-1 begeleiding of in een kleinschalige setting krijgen. Dit is een standaard schoolaanbod voor leerlingen met complexe en/of gestapelde problematiek op het gebied van leren, sociaal-emotionele ontwikkeling, gedrag en/of lichamelijke gezondheid.

- **Passend met anderen (hiervoor is extra budget aan te vragen bij het SWV)**

Soms kan de reguliere school niet bieden wat de leerling nodig heeft. Dan kan de school een specifiek alternatief organiseren voor de leerling met of bij een andere school of met inzet van extra (externe) begeleiding/hulpverlening. Voorbeelden zijn ondersteuning om thuiszittende jongeren weer in te laten groeien, jongeren die de overstap maken van het vso naar het vo en observatoriumplekken.

Voor wat betreft de internationale schakelklassen (isk's) binnen het vo geldt dat ook de ondersteuningsstructuur van betreffende school beschikbaar is en er minder leerlingen per klas zitten. De mentor pakt daar een grotere ondersteuningsrol. Het samenwerkingsverband kan niet in taalonderwijs ondersteunen, maar wel op het gebied van bijvoorbeeld traumasensitief werken. Daarnaast voorziet het nieuwkomersloket van het KW1C in de bundeling van expertise omtrent onderwijs aan anderstaligen, ook voor vo scholen.

Reguliere ondersteuning op het mbo

De mogelijkheden voor instroom en oriëntatie in het mbo zijn afgelopen jaren vergroot. Zo hebben KW1C, Yuverta en Sintlucas verschillende vormen van oriëntatiejaren. Daarnaast zijn er diverse voorzieningen om te voorkomen dat jongeren uitvallen, zoals ondersteuningsteams, coachklas, schoolmaatschappelijk werk, vertrouwenspersonen, onderwijsmakelaars en hulp bij financiële problemen.

In de ondersteuningsstructuur zien we dat het KW1C meer voorzieningen in de tweede en de derde lijn heeft dan Yuverta en Sintlucas. De verklaring daarvoor ligt in de kleinere locaties van deze beide scholen, daar gebeurt veel van de ondersteuning in de onderwijsteams zelf. Voor alle drie de mbo's geldt dat er nog relatief weinig inzet is op onderwijs-op-maat (modulair) en op (nieuwe manieren van) leren in de praktijk. Hierbij gaat het om gepersonaliseerde, flexibele en betrokken leerervaringen waarbij wordt ingespeeld op individuele behoeften en het inzetten van innovatieve lesmethoden, wat leidt tot betere leerresultaten en meer gemotiveerde leerlingen. Bij Yuverta is wel ervaring opgedaan met een gecombineerde leerweg. Binnen het mbo zijn dit speerpunten waar de komende jaren aan gewerkt wordt, via de werkagenda "Samen werken aan Talent"¹³.

Reguliere ondersteuning op het Voortgezet Speciaal Onderwijs (vso)

Het speciaal onderwijs is er voor jongeren die specialistische begeleiding en ondersteuning nodig hebben die het regulier onderwijs niet kan bieden. Bijvoorbeeld in verband met blind- of slechthorendheid, doof- of slechthorendheid, een taal-spraakontwikkelingsstoornis of andere belemmeringen waarbij er behoefte is aan intensieve en specialistische ondersteuning bij het leren, de sociaal-emotionele ontwikkeling en/of regulering van gedrag.

Voor het vso is een toelaatbaarheidsverklaring nodig. Het streven is dat de jongere weer terug kan keren naar een reguliere vo-school of naar het vervolgonderwijs.

Er zijn drie uitstroomprofielen¹⁰ in het vso: vervolgonderwijs, arbeidsmarktgericht (al dan niet beschut werk) en dagbesteding. Vso-scholen moeten een ontwikkelingsperspectief voor leerlingen vaststellen, samen met de leerling en de ouders. De school evalueert het ontwikkelingsperspectief jaarlijks met de leerling en de ouders en stelt het zo nodig bij. Vso-scholen hebben, elke school op hun eigen wijze, een plan voor onderwijs, leerlingenzorg en arbeidstoeleiding. Hierin staat op welke wijze de school ondersteuning en begeleiding biedt, afgestemd op de behoeften en mogelijkheden van leerlingen. Er is nauwe samenwerking met ouders/verzorgers, jeugdhulp/-zorg, gemeenten en het bedrijfsleven. Er wordt niet alleen gekeken naar hoe het op school gaat, maar ook naar de thuissituatie, de vrije tijd en eventuele jeugdhulp. Zo proberen vso-scholen jongeren, samen met netwerkpartners, in alle onderdelen van hun leven verder te helpen, op weg naar een goede toekomst.

Om het pro en vso beter en duurzamer aan te laten sluiten op de arbeidsmarkt en de arbeidstoeleiding te optimaliseren, zijn er landelijk in iedere arbeidsmarktregio netwerk-coördinatoren aangesteld. Voor de vso-scholen van onze regio is dit de projectleider arbeidstoeleiding van VSO Werkt! Onder de vlag van [VSO Werkt!](#) hebben 7 schoolbesturen met in totaal 13 vso-scholen hun krachten gebundeld rondom arbeidstoeleiding en werken zij samen met bedrijven en gemeenten om stages, leerwerk-trajecten en arbeidskansen te bieden aan leerlingen. Met als doel de kansen op werk voor leerlingen te vergroten.

Voor het pro is eveneens een projectleider aangesteld die contact heeft met alle pro-scholen in de regio en is aangesloten bij het netwerk pro Noordoost Brabant (NPO). In dit netwerk wordt samengewerkt op beleids-, maar ook op uitvoeringsterrein om bijvoorbeeld via gezamenlijke ESF- of andere projectsubsidies betere arbeidskansen te bieden aan leerlingen. Tussen het vso en pro is er momenteel al samenwerking in de organisatie van branchegerichte cursussen en trajecten voor jongeren die op school dreigen uit te vallen.

Reguliere ondersteuning bij overstap van vo naar een andere school

Voor de overstap van het v(s)o en deels pro naar vervolgonderwijs wordt de jongere geregistreerd in Intergrip. Dit wordt gemonitord en er wordt extra actie ondernomen als de jongere niet aankomt. Bij een tussentijdse overstap van mbo naar andere studie, blijft de jongere ingeschreven op de school van herkomst en wordt gevolgd totdat de jongere daadwerkelijk is aangekomen op de nieuwe opleiding. Ook als daar een aantal maanden tussen zit i.v.m. startdatum nieuwe opleiding.

Loopbaanoriëntatie en -begeleiding op school

Loopbaanoriëntatie/ontwikkeling en -begeleiding (lob) is een structureel onderdeel van het onderwijs en richt zich op het ontwikkelen van zelfinzicht, reflectieve vaardigheden en regie bij studenten. Niet alleen bij grote keuzes, maar juist ook in het zetten van kleine, bewuste stappen in hun leer- en loopbaanproces. Via een aanvullende begeleidingslijn – met gesprekken, praktijkopdrachten, stages en samenwerking met het werkveld zoals bedrijvendagen – worden studenten toegerust om bewuste keuzes te maken, regie te nemen en wendbaar deel te nemen aan een veranderende samenleving en arbeidsmarkt.

Vanuit het Rijk is er tot en met 2027 aanvullende bekostiging voor versterking van [lob11](#). Om jongeren goed voor te bereiden op hun toekomst, is het van belang dat scholen in hun lob-aanbod actief de verbinding leggen met de regionale Human Capital Agenda en de prioritaire sectoren. Dit vraagt om actuele arbeidsmarktinformatie die niet alleen beschikbaar is, maar ook actief wordt ingebracht in de netwerken rondom onderwijs en arbeidsmarkt. Zo ontstaat een gedeeld beeld van kansrijke richtingen en wordt loopbaanbegeleiding betekenisvol en toekomstgericht vormgegeven.

Ondersteuning vanuit de gemeente

Reguliere ondersteuning door de doorstroompunten

De doorstroomcoaches ondersteunen jongeren die voortijdig (zonder startkwalificatie) school gaan verlaten of dreigen te verlaten. Zij zoeken contact met deze jongeren en helpen om een plek in het onderwijs te vinden of om aan het werk te gaan. Dit doen zij via individuele coaching. Ze maken daarbij gebruik van tools en methoden om te onderzoeken wat iemand wil en kan. Indien nodig verwijzen zij door naar hulpverlening.

Onze regio heeft vier doorstroompunten:

- Doorstroompunt 073: 's-Hertogenbosch
- Regionaal Team Leerplicht: Sint-Michielsgestel, Vught, Boxtel
- Regionaal Bureau Leerplicht Brabant Noord Oost: Bernheze, Boekel, Land van Cuijk, Maashorst, Meierijstad en Oss
- Heusden

Op hoofdlijnen hanteren zij dezelfde werkwijze. De doorstroompunten verschillen wel in hoeveel extra ondersteuning geboden kan worden. Zo heeft Doorstroompunt 073 een jobcoach en een jobfinder binnen het team. Ook zijn er verschillen in de contacten met het onderwijs. De organisatie van het sociaal domein is per gemeente verschillend georganiseerd (bijv. met wijkteams), dat heeft invloed op de integrale benadering.

Reguliere ondersteuning vanuit Werk en Inkomen

Werk en Inkomen van de gemeente ondersteunt jongeren door het bieden van begeleiding naar werk of scholing of participatie. Een jongere moet zichzelf aanmelden. Meestal is dat voor het aanvragen van een bijstandsuitkering. De gemeente verstrekt in bepaalde gevallen ook een bijstandsuitkering, maar zet vooral in op activering naar school of werk. Als dat (nog) niet mogelijk is, wordt gekeken naar ontwikkeling via trajecten zoals leerwerkplaatsen of vrijwilligerswerk. Er wordt nauw samengewerkt met scholen, werkgevers en hulpinstanties om jongeren toekomstperspectief te bieden.

Onze regio kent verschillen in het aanbod en in de capaciteit voor jongeren vanuit de afdelingen Werk en Inkomen. Bijvoorbeeld wel of geen trajecten voor niet-uitkeringsgerechtigden (nug), wel of geen jongerenconsulenten. Alle gemeenten hebben een eigen werkwijze, regels en kaders. Met de wet Van School naar Duurzaam Werk wordt de rol van W&I belangrijker in de ondersteuning van jongeren. De geconstateerde verschillen zijn dan ook een belangrijk aandachtspunt voor het nieuwe programma.

Reguliere ondersteuning vanuit jeugdhulp en jongerenwerk

Een groot deel van de doelgroep van de Jongerenaanpak valt ook onder de doelgroep van jeugdhulp en jongerenwerk. Leerlingen kunnen naast speciale onderwijsbehoeften ook behoeften hebben aan andersoortige ondersteuning. Denk bijvoorbeeld aan psychische problemen of juist problemen thuis die een weerslag heeft op de leerling. Dit type ondersteuning valt onder de Jeugdwet en dat betekent dat de gemeente hiervoor verantwoordelijk voor is. Hoewel gemeenten verschillend georganiseerd zijn aangaande de toegang tot deze hulp, helpt de landelijke richtlijn voor stevige lokale teams - met een kwaliteitskader voor een sterke lokale samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp - om de ondersteuning in de toekomst nog beter en in samenhang met het eigen netwerk van de inwoner en integraler aan te pakken. Dit gebeurt in de regionale samenwerking Jeugd Noordoost Brabant. Het Regionaal Team Advies (RTA) streeft naar meer eenduidigheid en duidelijkheid in aanbod op scholen en kent verschillende projecten die toezien op de samenwerking met onderwijs, waar de jongerenaanpak en uiteraard ook de samenwerkingsverbanden aan meewerken. De vraagstukken omtrent inclusiever onderwijs, aanpak en voorzieningen voor (dreigende) thuiszitters, het grijze gebied tussen onderwijs en jeugdhulp en jongeren in een kwetsbare positie die volwassen worden en middels het toekomstplan tijdig inspelen op alle leefgebieden (big 5 in de gemeentelijke 16-27 aanpak), worden in deze regionale projecten meegenomen.

Reguliere ondersteuning vanuit het sociaal domein

Onder de term 'sociaal domein' wordt verstaan: alle activiteiten van gemeenten rond werk, participatie en zelfredzaamheid en zorg en jeugd (wetten: WMO, Participatiewet, Jeugdwet, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, wet inburgering). Een aantal gemeenten hebben één beleid sociaal domein breed. In alle gemeente van onze regio wordt bij de ondersteuning van inwoners integraal gekeken naar de totale leefsituatie en samenhang tussen verschillende leefgebieden, zoals werk, inkomen, gezondheid, wonen en welzijn.

Reguliere ondersteuning door werk-ontwikkelbedrijven

De werk-ontwikkelbedrijven hebben een uitvoeringsfunctie voor het aanbod van ontwikkeltrajecten vanuit de P-wet. Zij hebben (trajecten richting) werk voor mensen die daar extra ondersteuning bij nodig hebben. We hebben in onze regio 3 werk-ontwikkelbedrijven:

- IBN: Bernheze, Boekel, Oss, Maashorst, een deel van Meierijstad en Land van Cuijk
- WSD: Boxtel, Sint-Michielsgestel, Vught en een deel van Meierijstad
- Weener XL: 's-Hertogenbosch

De organisatie van de werk-ontwikkelbedrijven is verschillend (WSD en IBN zijn een gemeenschappelijke regeling, Weener XL is een afdeling binnen de gemeente). Alle werk-ontwikkelbedrijven in onze regio hebben speciale aandacht voor jongeren, bijvoorbeeld via jongerenconsulenten, trajecten speciaal voor jongeren of een apart jongerenlabel. De ondersteuning wordt ook geboden aan jongeren die niet uitkeringsgerechtigd zijn (of geen uitkering hebben aangevraagd).

Ondersteuning vanuit het UWV

Het UWV beoordeelt de aanvragen voor het doelgroepenregister, beschut werk, een Wajong-uitkering (Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten en de WW-uitkering (Werkloosheidswet). Het UWV biedt begeleiding aan jongeren die voor 2015 Wajong hadden en arbeidsvermogen hebben. Heeft iemand Wajong vanaf 2015 en arbeidsvermogen dan biedt de gemeente begeleiding. Het UWV begeleidt jongeren met een WW-uitkering voor de duur van de uitkering. Daarna wordt iemand overgedragen naar de gemeente.

Ondersteuning vanuit SBB

SBB begeleidt zelf geen jongeren, maar zorgt voor de erkenning en begeleiding van leerbedrijven waar jongeren stage kunnen lopen of een leerbaan kunnen volgen. Ze zorgen ervoor dat deze plekken veilig zijn en goede begeleiding bieden.

Bijlage 2: Regionale samenwerkingsafspraken

Inleiding

De begeleiding van jongeren van school naar werk is een gedeelde verantwoordelijkheid van verschillende netwerkpartners. Iedere partner – of het nu gaat om onderwijsinstellingen, gemeenten, jeugdzorg, UWV of werkgevers – heeft een eigen, wettelijke of maatschappelijke taak in dit proces. Het is essentieel dat deze rollen helder zijn en dat partners onderling goed weten wie waarvoor verantwoordelijk is en met wie er samenwerking gezocht kan/dient te worden. Dit geldt niet alleen voor de professionals, maar ook voor de jongeren zelf: zij moeten weten bij wie ze terecht kunnen in elke fase van hun traject.

Tegelijkertijd zijn er in de praktijk grijze gebieden, met name rondom overstapmomenten. In deze schakelmomenten is het niet altijd duidelijk wie 'aan zet' is. Juist voor deze situaties is er binnen de regio een 'plus'-structuur ingericht: een aanvullende, verbindende aanpak die inspeelt op knelpunten/hiaten in de keten. De maatregelen uit het regionale programma sluiten hierbij aan of vullen deze aan. Daardoor krijgen jongeren ook in de lastige tussenfases passende ondersteuning. En daarmee investeren we in de samenwerking.

Dit samenwerkingsdocument is een uitvoeringsnotitie bij het regionale programma Van School naar Duurzaam Werk. Het beschrijft de samenwerkingsafspraken tussen de netwerkpartners, in het kader van de uitvoering van hun eigen taak en verantwoordelijkheid en de wettelijke opdracht om jongeren van school naar duurzaam werk te begeleiden.

Vanuit de wet van school naar duurzaam werk krijgen scholen een aanvullende taak in de loopbaanbegeleiding van jongeren. En met een zogenoemde 'dakpanconstructie' zijn gemeenten al eerder, meer preventief, aan zet. Er is bewust sprake van overlappende taken en verantwoordelijkheden in elkaars domein. Des te belangrijker om hierover regionale "samenwerkafspraken" te maken. Enerzijds om te voorkomen dat jongeren door meerdere instanties voor hetzelfde benaderd worden, maar vooral om te voorkomen dat er geen of onvoldoende ondersteuning geboden wordt.

Met deze afspraken bouwen we voort op de jongerenaanpak die afgelopen jaren al met alle partners is ontwikkeld. We zoeken elkaar gelukkig al vele jaren op in de begeleiding van jongeren. Blijf dit vooral doen!

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 van deze samenwerkingsafspraken zoomen we in op loopbaanbegeleiding. Wat verstaan we onder de begeleiding dat elke jongere (uiteindelijk) zelf regie kan nemen over een leven lang ontwikkelen. Daarna staan we stil bij wat dit betekent voor jongeren met een ondersteuningsbehoefte. Wie kan wanneer extra ondersteuning bieden? Dit is achtereenvolgens beschreven vanuit de hoofdrolspelers:

- het onderwijs
- het doorstroompunt
- de Participatiewet
- zorg en het sociaal domein

Je kunt het document per thema lezen. Op hoofdlijnen schetsen we de samenwerkingsafspraken, "wie doet wat?" (wie kan ik bellen?).

Daarbij hanteren we tevens het "no wrong door principe". Dus ongeacht bij welke organisatie een jongere in beeld komt, diegene zorgt ervoor dat de jongere het juiste aanspreekpunt krijgt. Met elkaar vormen we een sluitende keten.

Dit is een dynamisch document. Indien gaandeweg blijkt dat aanpassing nodig is voor ontbrekende of slimmere schakels, wordt dat aangepast en besproken in het tactisch overleg. We zullen deze samenwerkingsafspraken met elkaar monitoren en evalueren. Zo zorgen we ervoor dat we een goed functionerend netwerk blijven, die soepele overgangen voor elkaar krijgt passend bij de vraag van "onze" jongeren, wonend of schoolgaand in regio 36.

1. Loopbaanbegeleiding als rode draad

Bijna alle netwerkpartners bieden een vorm van loopbaanbegeleiding. We onderscheiden in onze regio verschillende vormen van loopbaanbegeleiding.

Loopbaanbegeleiding: begeleiding of coaching die je helpt bij het nadenken over je werk, je toekomst en je persoonlijke ontwikkeling in je carrière. Of je nu net begint, vastzit in je werk, of iets totaal anders wilt gaan doen—loopbaanbegeleiding helpt je de juiste keuzes te maken. Onder andere werkgevers, doorstroomcoaches, participatiecoaches en jongerencoaches bieden in meer of mindere mate loopbaanbegeleiding.

Voor scholen is loopbaanoriëntatie en -begeleiding (lob) een verplicht onderdeel in het curriculum (zowel in het voortgezet onderwijs als in het middelbaar beroepsonderwijs, mbo). Het doel van lob is om leerlingen of studenten te helpen bij het ontdekken van hun interesses, talenten en mogelijkheden, zodat ze bewuste keuzes kunnen maken voor hun ontwikkeling, studie en toekomstig beroep. Scholen hebben autonomie hoe zij dit vormgeven en leggen dit vast in hun eigen beleid. Het is van belang dat zij een goede basis voor hun leerlingen/studenten hierin leggen en meegeven met universele - en toekomstgerichte loopbaancompetenties. Ze worden soms wat anders genoemd, maar in de kern gaat het over het ontwikkelen van 'reflectieve en sturingsvaardigheden'.

De wet van school naar duurzaam werk heeft voor een aantal onderwijssoorten lob uitgebreid tot maximaal 2 jaar na diplomering. Dit heet aanvullende loopbaanbegeleiding. In de praktijk wordt hiervoor ook nog de term "nazorg" gehanteerd. Het doel is jongeren zodanig toe te rusten dat zij zelfstandig, met voldoende vertrouwen en ondersteuning, hun plek vinden én behouden op de arbeidsmarkt of in vervolgonderwijs.

Soms is er extra ondersteuning nodig, tijdens de opleiding of erna, meer nog dan de scholen zelf kunnen bieden. Daarbij komen andere professionals in beeld, zoals de doorstroomcoach of de participatieconsulent.

Kortom, het gaat erom dat jongeren leren reflecteren op (levens)ervaringen om erachter te komen wat waarom wel of niet passend is, zichzelf beter leren kennen, succeservaringen opdoen en met vertrouwen de volgende stap te zetten. Een meer gemeenschappelijke taal tussen samenwerkingspartners op het gebied van loopbaanontwikkeling en begeleiding kan helpend zijn. De jongerenaanpak gaat dit komende programmaperiode (2026-2029) dan ook stimuleren.

2. Onderwijs met aanvullende loopbaanbegeleiding

2.1 Uitgangspunten loopbaanbegeleiding

Een werkgroep van de 3 mbo's, de netwerk coördinator pro- en de netwerk coördinator vso, heeft een gedeelde visie ontwikkeld op lob:

Leren is meer dan kwalificeren. De opdracht van school richt zich op de begeleiding van de ontwikkeling van de gehele mens en op de groei naar volwassenheid. Goed onderwijs omvat naast de kwalificatie voor het beroep van morgen ook een pedagogische opdracht: studenten begeleiden bij het worden van een volwassen burger die kansrijk, volwaardig en wendbaar kan deelnemen aan een dynamische – regionale – samenleving en arbeidsmarkt. Dit is een doorlopend proces in het kader van een leven lang ontwikkelen.

En afgesproken om daarbij de volgende uitgangspunten en kenmerken te hanteren:

- Een doorlopende begeleidingslijn met vaste contactpersonen,
- Maatwerk in begeleiding, afgestemd op begeleidingsbehoefte en stapsgewijs,
- Warme overdracht en actieve opvolging na diplomering,
- Ruimte voor eigenaarschap van de jongere;
- Gebaseerd op de loopbaancompetenties van [Marinka Kuijpers](#)¹
- Praktijkgericht en betekenisvol leren, in samenwerking met werkgevers en andere organisaties.
- Leren door reflectie en dialoog.

Zo geven we gezamenlijk richting en kan elke school dit zelf in het schoolbeleid verwerken passend bij de aard, doelgroep en grootte van de school hoe dit het beste vorm gegeven en georganiseerd kan worden; bij welke functionarissen welke taken te beleggen. Het komt voor dat professionals met bepaalde rollen net een andere naam hebben, in dit document wordt uitgegaan van de meest gebruikte termen.

De loopbaanbegeleiding is een doorlopend proces waarin jongeren zich blijven ontwikkelen. De begeleiding is erop gericht dat jongeren met loopbaancompetenties worden toegerust. De begeleiding moet persoonlijk zijn, op behoefte van de (ex) leerling/ student en kan bestaan uit begeleidingsgesprekken (telefonisch, fysiek of digitaal) met reflecterende vragen en daaropvolgende acties en afspraken. Gesprekken kunnen op school of bij de werkgever plaatsvinden.

Daarnaast is er groepsaanbod mogelijk, bijvoorbeeld op het gebied van het formuleren van eigen ontwikkeldoelen, het maken van een SWOT-analyse (met sterke en zwakke punten) of sollicitatie en CV/portfolio training en trainingen op het gebied van communicatie en beroepshouding of werknemersvaardigheden. Of een soort intervisievorm waarin (werk en stage) ervaringen gedeeld worden met peer feedback.

De werkgroep heeft een werkdocument opgeleverd. Deze is voor elke school beschikbaar.

2.2 Drie niveaus van aanvullende loopbaanbegeleiding

De aanvullende loopbaanbegeleiding is wettelijk van toepassing voor

- het mbo tot een jaar na verlaten school, proactief voor alle studenten van entree en bol niveau 2 opleidingen.
- het pro (indien leerling geen vervolgopleiding gaat volgen) en vso (voor leerlingen met uitstroomroute arbeid) tot twee jaar na verlaten school.

Regionaal hebben we besloten om ook aanvullende loopbaanbegeleiding te bieden aan studenten van bbl 2, mbo 3, mbo 4, hbo en wo. Dat kan op verzoek van de student en/of mentor/ begeleider.

In onze regio is een globale indeling opgesteld van de verschillende niveaus van (aanvullende) loopbaanbegeleiding. Deze indeling is bedoeld als hulpmiddel voor begeleiders om op systematische wijze passende begeleiding en ondersteuning te bieden.

Niveau 1 (regulier/basistaak)

Dit betreft de aanvullende loopbaanbegeleiding die binnen het primaire onderwijsproces door de onderwijsteams wordt aangeboden. Dit valt onder de wettelijke basistaak van het vo en mbo. Jongeren uit deze categorie hebben daar voldoende aan en zijn daarmee zelfredzaam genoeg voor de overstap. Zij hebben vrijwel geen behoefte aan extra ondersteuning. Voor studenten van het eerste niveau is de studieloopbaanbegeleider/coach verantwoordelijk voor de eventuele aanvullende loopbaanbegeleiding.

Niveau 2 (medium)

Als er in de aanvullende loopbaanbegeleiding iets meer inzet nodig is in de stap naar vervolgonderwijs of werk, pakt in de meeste gevallen een aparte functionaris in de school hiervoor de rol op.

Niveau 3 (intensief)

Voor de derde categorie worden externe organisaties betrokken, zoals verder in deze handreiking omschreven. Dit gaat om leerlingen en studenten die: een intensieve begeleidingsbehoefte hebben, waarbij meerdere persoonlijke, sociale of structurele factoren de overgang naar werk of vervolgonderwijs bemoeilijken. Er is sprake van meervoudige problematiek, zoals mentale gezondheidsproblemen, psychosociale zorgen, instabiele thuis-/woonsituatie of financiële zorgen. Deze jongeren kenmerken zich als volgt:

- Missen fundamentele (loopbaan-)vaardigheden en kunnen niet zelfstandig solliciteren, netwerken of plannen maken.
- Hebben negatieve ervaringen in eerdere leer-/werkcontexten.
- Hebben geen ondersteunend netwerk en zijn vaak sociaal geïsoleerd.
- Hebben gecoördineerde begeleiding nodig vanuit onderwijs en externe instanties.

Het doorstroompunt vormt daarvoor het eerste aanspreekpunt in Noordoost Brabant en zij vormt daarbij tevens een dakpanconstructie met Werk en Inkomen van de gemeenten. Per niveau zijn kenmerken, indicatoren en aanbevolen mogelijke acties geformuleerd. De werkdocumenten van de mbo's, pro en vso vormen een hulpmiddel om tot zorgvuldige afstemming en passende begeleiding te komen. Deze zijn per school beschikbaar. Het bepalen van de begeleidingsbehoefte is maatwerk en vraagt specifieke expertise van de begeleider en een goede relatie en samenwerking met de jongere en zijn netwerk.

Voor pro en vso wordt actief aanvullende loopbaanbegeleiding geboden tot 2 jaar na uitstroom naar arbeid. Voor leerlingen met dagbesteding of vervolgonderwijs wordt op verzoek advies/nazorg geboden. Bij de overstap naar een andere school wordt wel een warme overdracht verzorgd en gebruik gemaakt van het doorstroomdossier via Intergrip. Indien men zich zorgen maakt of de leerling (ondanks inschrijving) de overstap daadwerkelijk maakt, kan dit bij het uitstroomoverleg kenbaar worden gemaakt aan het doorstroompunt, zodat evt. overstap coaching kan worden ingezet. Meer over de rol van het doorstroompunt is te lezen in hoofdstuk 3.

Gebruik maken van de geboden aanvullende loopbaanbegeleiding is op vrijwillige basis en wordt altijd persoonlijk aangeboden. Indien een pro- of vso-jongere daar aanvankelijk geen behoefte aan heeft, is de school wettelijk verplicht om na een jaar toch opnieuw de vraag stellen.

Verschillende pro- en vso scholen bieden een gecombineerde entree opleiding, waarbij het mbo examineert. Deze leerlingen staan ingeschreven bij pro of vso school. In die situatie ligt dan de verantwoordelijkheid voor aanvullende loopbaanbegeleiding bij de pro resp. vso school. Indien een jongere is ingeschreven op het mbo, dan is die instelling verantwoordelijk (met uitzondering van examenkandidaten "extraneus").

2.3 Uitstroomoverleg

Elke (pro, vso en mbo) school initieert ten minste twee uitstroom overleggen met de doorstroompunten in het laatste schooljaar. Hierin worden in elk geval studenten besproken voor de aanvullende loopbaanbegeleiding (met loopbaanbegeleidingsbehoefte medium en intensief) en studenten waarover zorgen zijn m.b.t. de overstap naar de vervolgopleiding. Voor entree-opleidingen volstaat 1 uitstroomoverleg (gezien het traject van 9 maanden).

Doorstroomcoaches werken nauw samen met (jongeren) participatieconsulenten en zullen hen indien nodig al betrekken of vragen aan te sluiten bij het (laatste) uitstroomoverleg. Dit zal vooral bij pro- en vso-scholen gebruikelijk zijn. Uiteraard allemaal AVG-proof met toestemming van de jongere en of ouders/verzorgers.

Hierbij wordt door zowel mbo, pro als vso scholen gebruik gemaakt van een uniform overdrachtsdocument dat ontwikkeld wordt voor (en door) de regio.

3. Doorstroompunt als eerste aanspreekpunt en vangnet

Voor wie is het doorstroompunt?

Met de nieuwe wetgeving van school naar duurzaam werk krijgt het doorstroompunt een bredere doelgroep:

- Jongeren tot 27 jaar zonder startkwalificatie
- Ook jongeren van het pro en vso vallen onder de definitie "geen startkwalificatie"

Het doorstroompunt werkt outreachend en laagdrempelig. Er zijn geen sanctiemogelijkheden zoals bij leerplicht of een uitkering het geval is. De doorstroomcoach komt op school, houdt jongeren in beeld en vormt een vangnet. De doorstroompunten vervullen een makelfunctie door vraag en aanbod van talent, werk en scholing bij elkaar te brengen. Ze hebben daarnaast een schakelfunctie doordat ze verbindingen leggen tussen verschillende organisaties en trajecten, zodat doorstroom soepel verloopt.

De doorstroomcoach blijft naast de jongere staan zolang die met individuele begeleiding de jongere kan helpen. Indien er meer nodig is, schakelt de doorstroomcoach andere partijen in (meer daarover in de volgende hoofdstukken). Het zoeken van een baan is een taak van jobfinders of jobhunters. Alle gemeenten hebben dit in hun reguliere dienstverlening via de accountmanagers georganiseerd. Voorkomen moet worden om bedrijven vanuit verschillende hoeken/ onnodig dubbelop te benaderen. Accountmanagers zijn er voor de verschillende branches. Zij werken samen vanuit het Werkcentrum Noordoost-Brabant.

En soms is er voor een jongere eerst rust nodig. Dan wordt dat ook vastgelegd (om te voorkomen dat verschillende professionals de druk opvoeren).

Taken van het doorstroompunt:

- Preventief acteren bij verzuim van jongeren, ook als zij ouder zijn dan 18 jaar. Hiermee wordt eerder ondersteuning aangeboden dan de wettelijke taak. Het Doorstroompunt hanteert een integrale aanpak samen met onderwijs en ketenpartners zoals de GGD en de toegangen Jeugd om te doen wat nodig is om verzuim te voorkomen / aanwezigheid te stimuleren.
- Het doorstroompunt benadert jongeren van 18 tot 27 jaar (zonder startkwalificatie en schoolinschrijving) outreachend met een aanbod tot ondersteuning naar school en/of werk. Het doorstroompunt brengt de ondersteuningsbehoefte van jongeren van 23 tot 27 jaar (zonder startkwalificatie en schoolinschrijving) in beeld en biedt ondersteuning die daarbij past. In deze leeftijdscategorie hebben jongeren andere behoeften dan jongeren tot 23 jaar. De focus zal meer liggen op het zelfstandig wonen, zorg voor kinderen/gezin en economisch zelfstandig zijn. De begeleiding zal meer gericht zijn op de aansluiting naar werk dan terug naar onderwijs. Het doorstroompunt biedt begeleiding naar werk: jongeren helpen bij oriënteren, wat passend is, toekomstplan, solliciteren. Het benaderen van werkgevers blijft een taak van de gemeenten en niet van het doorstroompunt: de gemeente heeft een goede structuur/netwerk opgebouwd met bijv. de werkgeversaankpak van het werkcentrum en de werk-ontwikkelbedrijven. Wanneer individuele begeleiding van het doorstroompunt niet voldoende is, wordt de gemeente betrokken.
- Het doorstroompunt is het 1e aanspreekpunt voor het onderwijs voor die studenten/leerlingen die meerdere belemmeringen ervaren bij de stap naar werk. Bij deze groep is samenwerking met de gemeente nodig om te kijken welke extra ondersteuning nodig/mogelijk is. Indien de jongere niet tot de doelgroep van het doorstroompunt hoort, verwijst deze door naar de gemeente. Scholen hebben de contactgegevens van de vier doorstroompunten in de regio en kunnen de trajectenkaart gebruiken.
- De functie overstapcoach wordt ondergebracht bij de doorstroompunten. In de praktijk schrijft een aantal jongeren zich wel in op het mbo, maar komt daar niet aan. Het mbo komt bij de start van het schooljaar niet in contact met de jongere en deze raakt buiten beeld. De school van waaruit de jongere de overstap maakt, kan al vroegtijdig de overstapcoach inzetten (vanuit de regionale jongerenaanpak). De overstapcoach bereidt al op het vo de jongere voor op de overgang naar het mbo, houdt ook tijdens de zomervakantie contact met de jongere en helpt bij de stap naar de nieuwe school.
- Uitvallers die buiten de doelgroep van het doorstroompunt vallen (dus met startkwalificatie): de doorstroomcoach mag ze wel begeleiden (veelal in afstemming met gemeentelijke participatie afdeling), maar daarvoor moet wel het één en ander geregeld worden en afgesproken worden wat het doorstroompunt wel en niet mag vastleggen. Ook moet het doorstroompunt toegang tot gegevens krijgen om deze taak uit te kunnen oefenen.

- Indien het einde van de ww-uitkering in zicht komt van een jongere, die geen startkwalificatie heeft en nog onder de 23 jaar is (straks onder de 27 jaar), wordt deze proactief geïnformeerd door het UWV over de begeleiding die het doorstroompunt kan bieden. Alhoewel de uwv adviseur niet rechtstreeks verwijst, kan die wel samen met de jongere het contact leggen of contactgegevens van het betreffende doorstroompunt geven.

Voor de MBO's is het doorstroompunt ook het eerste aanspreekpunt indien na diplomering toch meer nodig is dan vanuit de aanvullende loopbaanbegeleiding door school zelf geboden kan worden, ondanks de startkwalificatie. Hiervoor is in Noordoost Brabant gekozen om het stelsel waar dat kan iets te vereenvoudigen. Dit maakt het voor scholen helder en waar mogelijk voor de jongere dezelfde professional indien tijdens de schoolloopbaan al sprake was van verzuim problematiek.

4. Gemeentelijke begeleiding vanuit de Participatiewet

4.1 Werk & Inkomen vanuit de Participatiewet

De afdeling Werk & Inkomen van gemeenten biedt inkomen (bijstand) en begeleiding om te participeren naar vermogen in de samenleving, met bij voorkeur een betaalde baan. De Participatiewet biedt hiervoor het kader, maar gemeenten kunnen zelf invulling geven aan de manier waarop begeleiding naar werk plaatsvindt. Dit verschilt dus per gemeente (als de re-integratie maar doelmatig is). De Participatiewet biedt instrumenten die gemeenten in kunnen zetten om mensen met een afstand naar werk te ondersteunen:

- Loonkosten subsidie (LKS), indien niet de normale arbeidsproductiviteit gehaald kan worden. De arbeidsproductiviteit wordt gemeten door een loonwaardemeting met een gevalideerd meetinstrument.
- Bij het inzetten van loonkostensubsidie kunnen werkgevers daarnaast gebruik maken van de no risk polis, hiermee wordt het ziekterisico afgedekt. Dit wordt uitgevoerd door het UWV.
- Er kan jobcoaching worden ingezet op de werkvloer, voor extra begeleiding.
- Er kan beschut werk worden georganiseerd. Hiervoor is een indicatie van het UWV nodig. Een van de criteria voor deze indicatie is dat er dusdanig veel begeleiding nodig is dat dat niet van een reguliere werkgever verwacht mag worden.
- Er kan gespecialiseerd (mbo) onderwijs nodig zijn met ESB-financiering indien er sprake is van "ernstige scholingsbelemmeringen", vanaf 18 jaar. Hiervoor is ook een indicatie van het UWV nodig. Maar voorafgaand daaraan moet de gemeente vanuit de Participatiewet toestemming geven voor het doen van die aanvraag indien een jongere aan bepaalde criteria voldoet ([Indicatie ernstige scholingsbelemmeringen | UWV](#)).

- Indien het einde van de ww-uitkering in zicht komt van een jongere, die geen startkwalificatie heeft en nog onder de 23 jaar is (straks onder de 27 jaar), wordt deze proactief geïnformeerd door het UWV over de begeleiding die het doorstroompunt kan bieden. Alhoewel de uwv adviseur niet rechtstreeks verwijst, kan die wel samen met de jongere het contact leggen of contactgegevens van het betreffende doorstroompunt geven.
- Er kunnen via het UWV, werkplekaanpassingen worden aangevraagd.
- Er zijn ongeveer 50 accountmanagers in de regio actief (en verbonden met het Werkcentrum vanuit de tien gemeenten, de drie werk-ontwikkelbedrijven en het UWV in Noordoost-Brabant) om de contacten met de bedrijven te onderhouden en hen te informeren over en te ondersteunen met al deze instrumenten.
- Het bieden van werkontwikkelingstrajecten en werkplekken wordt o.a. uitgevoerd door de werk-ontwikkelbedrijven.

In Noordoost-Brabant werken gemeenten hierop samen op basis van de modelverordening van de VNG. Elke gemeenteraad stelt de eigen re-integratie verordening vast. Daarnaast zijn er beleidsregels voor meer specifieke uitwerking. In de basis is dus overal dienstverlening van doelgroepenregister t/m plaatsing met LKS.

Voor “niet uitkeringsgerechtigden” (NUG) is er in de regio een afgestemd NUG-beleid om voor deze doelgroep ook op een verantwoorde manier re-integratie mogelijk te maken, zo ook voor jongeren. Zij hebben vaak geen recht op bijstand omdat ze bijv. nog te jong zijn, thuiswonend of een partner hebben met inkomen of spaargeld hebben. Vanuit NUG-beleid kan gebruik worden gemaakt van de basisdienstverlening vanuit gemeentelijke participatie, maar het productenaanbod hiervan verschilt dus per gemeente.

Gemeenten kunnen vanuit de Wet van school naar duurzaam werk ook doorstroompunten mandateren jongeren met startkwalificatie te begeleiden in plaats van uit het NUG-beleid. Dit vraagt maatwerk en zal per jongere bekeken moeten worden.

De gemeente komt dus in beeld voor jongeren bij ondersteuning naar werk, indien:

- hierbij meer nodig is dan school en het Doorstroompunt kunnen bieden (of de verwachting dat dit langer dan een jaar nodig is),
- of er specifieke expertise of instrumenten nodig zijn. In het gemeentelijk domein wordt gesproken over ‘begeleiding’ waar we in bovengenoemde domeinen nog spreken van loopbaanbegeleiding. Overkoepelend wordt gesproken over een “leven lang ontwikkelen” (LLO).

Kijkend naar de wet van school naar duurzaam werk, zijn gemeenten voor wat betreft de ex-leerlingen van pro en vso al gewend om - indien nodig - dienstverlening te bieden. Zij kunnen immers (vereenvoudigd) in het doelgroepenregister komen met aanvraag van de indicatie banenafpraak (zie: <https://www.uwv.nl/nl/vervolgpagina/indicatie-banenafpraak-vsopro?friendlyurl=/indicatie-banenafpraak-vsopro>). Voor wat betreft voormalig mbo-ers is dat minder vanzelfsprekend, alhoewel daar uiteraard ook sprake kan zijn van een ondersteuningsbehoefte.

Indien er sprake is van opname in doelgroepenregister, is benodigde inzet vanuit gemeenten meer vanzelfsprekend. Daarom wordt de indicatie banenafpraak aanbevolen voor alle

leerlingen vanuit pro en vso, ook indien ze uitstroomprofiel onderwijs hebben (zie: Indicatie Banenafpraak - Noordoost Brabant Werkt). Want als mbo toch niet haalbaar blijkt, kan de jongere aanspraak maken op gemeentelijke dienstverlening. Indien een jongere niet in het doelgroepenregister staat, is het doorstroompunt voorliggend aan zet om betreffende begeleiding in de overstap te bieden. Ook als dit gericht is op werk. Hiervoor is het van belang dat doorstroomcoaches en participatie consultants elkaars expertise goed kennen en tijdig met elkaar schakelen. Vanuit het regionale programma wordt daarom ook ingezet op deskundigheidsbevordering van professionals en hun onderlinge verbinding (zie hoofdstuk 6).

Vanuit de Wet van school naar duurzaam werk wordt overkoepelend over "NEET" jongeren gesproken: "not in education, employment or training". Deze groep is heel divers (wel en niet kwetsbaar, want enerzijds bijvoorbeeld tussen 2 opleidingen in en anderzijds belast met bijvoorbeeld mantelzorg of kampen met een chronische ziekte) en overlapt deels met de 'nuggers' en deels met de voortijdig schoolverlaters, want meer dan de helft heeft geen startkwalificatie. Een groot deel van de NEET jongeren (bijna 60%) is echter ook niet beschikbaar voor werk (om verschillende redenen zoals arbeidsongeschikt of zorg voor het gezin) en zal daarom ook geen gebruik willen en kunnen maken van bovengenoemde gemeentelijke dienstverlening. Het andere deel wordt dus bediend door doorstroompunten en gemeenten in hun onderlinge samenwerking.

4.2 Werk-ontwikkelbedrijven

De werk-ontwikkelbedrijven hebben een uitvoeringsfunctie voor het aanbod van ontwikkeltrajecten vanuit de Participatiewet. Zij hebben (trajecten richting) werk voor mensen die daar extra ondersteuning bij nodig hebben. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet en de daar bijbehorende middelen. De inzet van trajecten wordt bepaald door gemeentelijke consultants.

Alle werk-ontwikkelbedrijven in onze regio hebben speciale aandacht voor jongeren, bijvoorbeeld via begeleiders en trajecten speciaal voor jongeren en een apart jongerenlabel. De ondersteuning wordt in veel gevallen ook geboden aan jongeren die niet uitkeringsgerechtigd (NUG) zijn (of geen uitkering hebben aangevraagd).

In opdracht van scholen kunnen de werk-ontwikkelbedrijven maatwerk voor jongeren bieden. Bijvoorbeeld in de vorm van (groeps)stages of jobcoaching waarbij extra begeleiding nodig is en uitval voorkomen kan worden. Het inzetten van deze preventieve (groeps)trajecten valt in een grijs gebied. Indien er geen voorliggende financiering mogelijk is, kan een leer-werktraject aangevraagd worden (zie hoofdstuk 5.5).

5. Begeleiding vanuit het sociaal domein

5.1 Het sociaal domein

Een grote groep jongeren heeft te maken met ondersteuningsbehoeften op meerdere levensgebieden die niet los van elkaar gezien kunnen worden. Dit vraagt des te meer om samenwerking en maatwerk passend bij deze ondersteuningsbehoeften.

Onder 'sociaal domein' wordt verstaan: alle activiteiten van gemeenten rond werk, participatie en zelfredzaamheid en zorg en jeugd (wetten: Wmo, Participatiewet, Jeugdwet, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, Wet inburgering). Een aantal gemeenten heeft een beleid sociaal domein breed, anderen meer gefragmenteerd.

Er wordt steeds vaker gewerkt met een toekomstplan voor de overgang naar volwassenheid, met aandacht voor onderwijs, werk, wonen, financiën en welzijn. Het plan, opgesteld met begeleiding van een coach of mentor, helpt de jongere bij het nemen van eigen regie en het realiseren van doelen op diverse levensgebieden. Daaronder valt dus ook aandacht voor school en/of werk en inkomen. Vooralsnog ligt de prioriteit bij jongeren in/uit (jeugdhulp)verblijf met de Gecertificeerde Instellingen. In de toekomst zijn gemeenten met de 16-27 aanpak voornemens een bredere groep kwetsbare jongeren te ondersteunen met toekomstplannen.

5.2 Ondersteuningsstructuur vanuit school

Elke school heeft een eigen ondersteuningsstructuur. Doorgaans bestaat de structuur op het vo uit een zorg/ondersteuningscoördinator van de school, de GGD, leerplicht en een aansluitfunctionaris vanuit de gemeente/het wijkteam. Deze personen komen idealiter periodiek bij elkaar in het zorgadviesteam (ZAT). In elke gemeente zijn hier afspraken over gemaakt. Soms komen externen op afroep in zo'n casusoverleg.

Als een leerling extra begeleiding nodig heeft i.h.k.v. passend onderwijs, brengt de school eerst de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte in beeld. Daarna bekijkt het ondersteuningsteam van de school hoe dat in de eigen school georganiseerd kan worden. Voor advies of expertise kan het vo het samenwerkingsverband betrekken.

Het mbo kent een ondersteuningsstructuur met eigen ondersteuningsspecialisten of trajectbegeleiders en in meer of mindere mate ook andere expertises (afhankelijk van de grootte van de school, vaak ook schoolmaatschappelijk werk). Zij maken indien nodig voor een student een plan van aanpak i.h.k.v. passend onderwijs. Ook kunnen zij opschalen naar externe professionals, zoals van gemeenten.

5.3 Ondersteuningsstructuur vanuit gemeente

Er kan ook andersoortige ondersteuning nodig zijn, zoals bij psychische problemen of juist problemen thuis die een weerslag heeft op de leerling. Dit type ondersteuning valt onder de Jeugdwet en dat betekent dat de gemeente hiervoor verantwoordelijk is. De gemeente onderzoekt samen met de leerling, ouders en school wat de ondersteuningsbehoefte van de leerling is en schakelt hier indien nodig extra ondersteuning voor in. Dit gebeurt op leerling niveau en is dus altijd maatwerk. Dit betekent dat jongeren met eenzelfde ondersteuningsbehoefte toch een verschillend ondersteuningsaanbod krijgen binnen de school of de klas.

Daarnaast hebben gemeenten afspraken met scholen op het gebied van veiligheid en bieden ze ondersteuning zoals in de vorm van financiële spreekuren voor jongeren via sociale raadsleden of welzijnsorganisaties op mbo scholen.

5.4 Multidisciplinair overleg bij een “grijs gebied”

Indien nodig kan opgeschaald worden naar een gemeentelijk multidisciplinair overleg (MDO/casusoverleg) om tot maatwerk te komen. Op het mbo heb je daarvoor ondersteuningsspecialisten die doorstroompunten en/of gemeenten kunnen inschakelen.

De ervaring leert dat in de meeste gevallen duidelijk is waar het zwaartepunt ligt, wie verantwoordelijk is/ zijn, en er in goed overleg een passende oplossing kan worden gevonden. Maar er kan ook sprake zijn van een 'grijs gebied'. Er is soms overlap tussen de (financiële) verantwoordelijkheden van de netwerkpartners of het is niet duidelijk wie de verantwoordelijkheid kan nemen en dan mist er een sluitende ketenaanpak.

Alle gemeenten in onze regio hebben hier een bestaande tafel voor met een werkwijze om tot maatwerk te komen. Indien nodig kunnen we vanuit team jongerenaanpak meedenken wie hierbij uitgenodigd kunnen worden.

Voor de afweging in het casusoverleg wie de begeleiding gaat opnemen, kunnen de volgende vragen richting geven: Is de verwachting wel of niet langdurig en heeft zorg/ hulpverlening eerst aandacht nodig? Kan dagritme/ structuur en van betekenis zijn juist helpen bij de mentale gezondheid? Kan een gecombineerd traject (zoals IPS met ggz zorg) uitkomst bieden? Dit kan vooraf niet vastgelegd worden. Daarom is het van belang om tijdig integraal, vanuit verschillende perspectieven, te bespreken hoe aan te sluiten op de begeleidingsbehoefte en om een passend aanspreekpunt vast te leggen.

De ervaring leert dat het vaak duidelijk wordt waar het zwaartepunt ligt en er een oplossing wordt gevonden. Als dat niet zo is, wordt opgeschaald naar beleidsniveau om tot een oplossing te komen. Als er geen reguliere oplossing wordt gevonden of het duurt te lang kan er een maatwerkbudget worden aangevraagd bij de regionale jongerenaanpak.

Van belang is dat school niet invult welke ondersteuning/hulp (traject of aanbieder) nodig is, maar aangeeft WAT de vraag is en dat er een ondersteuningsbehoefte is. Het is aan betreffende woongemeente om het HOE in te vullen. Dit vraagt dus tijdige bespreking met elkaar.

5.5 Maatwerkbudget

Als er echter geen reguliere oplossing wordt gevonden of processen daarvoor duren te lang om voortijdig schoolverlaten te voorkomen of de stap naar werk te maken/ te behouden, kan er tenslotte een maatwerkbudget worden aangevraagd bij de regionale jongerenaanpak.

Voor vo- en mbo-scholen kan het interventiebudget worden aangevraagd voor leerlingen/ studenten om vsv te voorkomen. Meer informatie hierover is te vinden op [Infomatie-interventiebudget-regio-36-schooljaar-2024-2025.pdf](#).

Daarnaast kunnen door de jongerenaanpak, indien er sprake is van een grijs gebied, leerwerktrajecten worden bekostigd voor jongeren bij een (op)stap naar duurzaam werk.

Zo kan er altijd een passende oplossing worden gerealiseerd.

6. Dienstverlening vanuit de regionale plus/ regionale Jongerenaanpak

6.1 Faciliteren samenwerking

Elkaar kennen is de basis om goed samen te werken, de juiste professional op tijd te betrekken en vertrouwen te krijgen in elkaars werkwijze. Zo kun je jongeren (en hun ouders) beter begeleiden op de overgangen. Door uitwisseling van ervaringen en het samen bespreken van vraagstukken vanuit die verschillende disciplines en evaluaties van projecten of dienstverlening, geeft het operationele overleg input om hiaten te signaleren en oplossingen aan te dragen en samenwerkafspraken te verbeteren. Dit gebeurt twee keer per jaar in de subregio, inclusief casuïstiek bespreking en twee keer per jaar is er een gezamenlijke themasessie met ruimte om te netwerken. Alle partners kunnen agendapunten aandragen.

Daarnaast faciliteren we dit uitvoerende netwerk met een actueel (afgeschermd) smoelenboek op website van NOBW om snel contactgegevens van de juiste partner te kunnen vinden en een groepsapp om snel antwoord op je vragen te krijgen om voor elke jongere weer een stap dichterbij die passende plek te komen.

Elke nieuwe medewerker krijgt een introductie aangeboden om het Noordoost Brabant werkt verband van de jongerenaanpak toe te lichten. Iedereen kan met alle vragen bij jongerenaanpak@noordoostbrabantwerkt.nl terecht.

Naast het faciliteren van de samenwerking binnen de regio, heeft de jongerenaanpak ook een verbindende rol t.o.v. omliggende regio's. Indien professionals vastlopen met een jongere die bijv. schoolgaand is in regio 36, maar woonachtig daar buiten (of andersom) en daarvoor niet de juiste professional kunnen bereiken, dan kan de jongerenaanpak daarbij helpen via haar netwerk.

6.2 Deskundigheidsbevordering

We investeren we in deskundigheidsbevordering van de uitvoerende professionals die jongeren begeleiden bij scholen, doorstroompunten, gemeenten, werk-ontwikkelbedrijven en het werkcentrum Noordoost Brabant. Tevens bevordert het verbinden en elkaar leren kennen de samenwerking in de regio. Voor het vormgeven van de inhoud van de sessie vragen we expertise van onze partners en externe partijen. Jaarlijks wordt bij de operationele overleggen de behoefte bepaald. Het is van meerwaarde om leergangen of workshops in gemixte samenstelling te organiseren (t.o.v. reguliere interne deskundigheidsbevordering die tot de eigen verantwoordelijkheid van elke organisatie behoort). Dat is de plus waarin de jongerenaanpak voorziet. Uiteraard kan het ook vanuit tactisch overleg worden aangedragen, omdat bepaalde keuzes van invloed zijn op de dagelijkse praktijk waar professionals in meegenomen kunnen worden. Indien er behoefte is aan intervisie in gemixte samenstelling, kan dat ook worden gefaciliteerd.

6.3 Ondersteuning van studenten bij "niet schoolse" vragen

Er zijn allerlei situaties waarbij het voor studenten lastig is om school te kunnen volgen en die een risico vormen voor voortijdig schooluitval. Denk bijvoorbeeld aan financiële problemen, het niet hebben van kinderopvang, huisvesting, eenzaamheid. Elke gemeente heeft voorzieningen om hierbij te ondersteunen, maar in de praktijk is de stap om hulp te vragen bij de gemeente voor de mbo-student erg groot. Het gaat om jongeren met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt en/of geen groot eigen sociaal netwerk. Daardoor zijn ze niet zelfredzaam genoeg om zelf op zoek te gaan naar antwoorden op hun vraag. En er is vaak sprake van meervoudige problematiek. Daarom is het effectief om de ondersteuning laagdrempelig en toegankelijk op school aan te bieden. Dit gebeurt door de inzet van de onderwijsmakelaars. Dit is een samenwerking tussen het onderwijs en gemeenten (doorstroompunt). De onderwijsmakelaars zijn een aanspreekpunt voor de leerling op school en ondersteunen bij het zoeken en aanvragen van voorliggende voorzieningen.

6.4 Preventief acteren bij verzuim van jongeren, ook als zij ouder zijn dan 18 jaar

We hebben in onze regio al enkele jaren de afspraak dat het doorstroompunt preventief acteert bij verzuim bij jongeren, ook als zij ouder zijn dan 18 jaar. Hiermee wordt eerder ondersteuning aangeboden dan de wettelijke taak (na melding vanuit school). Dit draagt bij aan het doel om VSV te voorkomen. Het doorstroompunt hanteert een integrale aanpak samen met onderwijs en ketenpartners zoals de GGD en de toegangen Jeugd om te doen wat nodig is om verzuim te voorkomen en is daarvoor aanwezig op school.

6.5 Regionale jobcoaches voor jongeren

Voor jongeren in het uitstroomjaar in het onderwijs met de stap naar werk op komst, maar waar school een intensievere begeleidingsvraag heeft dan dat zij kunnen bieden én waar de gemeente nog niet aan zet is (volgens de huidige wetgeving) kan de regionale jongerenaanpak de plus inzetten om al in deze periode jobcoaching in te zetten. Jobcoaching kan dan al ten tijde van de eindstage/leerbaan ingezet worden. Daar waar de netwerkpartners voorliggend al aanbod hebben, zullen de regionale jobcoaches daarnaar toe verwijzen. Daar waar dit niet is, pakken zij de begeleiding zelf op. Deze kan intensief voor gedurende ongeveer een half jaar geboden worden. Vooral het mbo en pro hebben de afgelopen jaren jongeren hiervoor aangemeld. Een warme overdracht en het opbouwen van een vangnet is tevens een taak die deze jobcoaches oppakken.

6.6 Regionale loopbaanadviseur voor jongeren

In samenwerking met het Werkcentrum Noordoost Brabant hebben wij sinds een aantal jaar specifiek voor de inzet van een loopbaanadviseur met expertise jongeren gekozen. Jongeren kunnen zichzelf hiervoor aanmelden via [Jong! | Werkcentrum Noordoost-Brabant](#), maar ook onze netwerkpartners weten de weg hiernaar toe voor hun jongeren te vinden. Deze loopbaanadviseur is bekend met diverse achtergronden en vraagstukken van jongeren. Kan specifieke loopbaan-instrumenten in het traject inzetten én in bekend met de regionale netwerkpartners rondom jongeren. De samenwerking en/of overdracht wordt dan ook waar gewenst onderling opgezocht.

6.7 Ondersteuning vanuit het Werkcentrum

Jongeren vragen hebben over werk of over hun loopbaan, maar niet goed weten waar ze daarvoor terecht kunnen, kunnen zich melden bij het Werkcentrum NOBW. [Jong! | Werkcentrum Noordoost-Brabant](#). Via de gids worden zij begeleidt naar de voorliggende voorziening binnen de eigen gemeente zoals het doorstroompunt, het UWV, de regionale jobcoach of regionale loopbaanadviseur. Alle jongeren, met diverse opleidingsachtergronden (van geen startkwalificatie tot aan hbo of wo opgeleid) kunnen hier terecht voor vragen en/of loopbaanadvies.

7. Uitgangspunten in de begeleiding van jongeren

- Een professional laat de jongere pas los als iemand anders de begeleiding heeft overgenomen.
- School blijft verantwoordelijk tijdens inschrijving en tot 1 (mbo) of 2 (pro en vso) jaar erna, tenzij doorstroomcoach of participatieconsulent of andere gemeentelijke begeleider het heeft overgenomen. Dit wordt afgestemd in het door school geïnitieerde (uitstroom)overleg en vastgelegd in het overgangsdokument.
- Indien er sprake is van voortijdig schoolverlaten (VSV) is het doorstroompunt het eerste aanspreekpunt. Indien inkomensondersteuning nodig, dan afdeling Werk & Inkomen. Als er begeleiding wordt geboden o.b.v. doelgroepenregistratie, is de participatieconsulent het aanspreekpunt.
- Zo lang de doorstroomcoach met individuele begeleiding zelf kan helpen/ bijdragen, blijft het doorstroompunt aan zet. Indien meer nodig is (zwaartepunt zorg en langdurige ondersteuning nodig is), dan vraagt het maatwerk en wordt in een multidisciplinair overleg (MDO) besloten wie aanspreekpunt wordt.
- Indien er sprake is van multi-problematiek, zal er vanuit het sociaal domein van de gemeente een regisseur worden benoemd. Deze brengt betrokkenen bij elkaar en organiseert eventuele doorbraken. Hiervoor zijn de doorstroomcoaches gekoppeld aan de integrale sociale (wijk)teams/ toegangsafdelingen/ multidisciplinaire overleggen (MDO's) van gemeenten om indien nodig te verwijzen of bespreken.
- Alle in deze notitie omschreven instanties zorgen voor vaste contactpersonen om overgangen zo soepel mogelijk te laten verlopen. Daarbij is het van belang dat een jongere niet telkens opnieuw hoeft te beginnen met zijn verhaal en duidelijk is wie aanspreekpunt is.
- Alle begeleiders houden rekening met wat jongeren zelf belangrijk vinden. [Lees hier de 10 belangrijkste punten.](#)
- Met een jongere wordt bekeken of er iemand uit het eigen netwerk is die blijvend van steun kan zijn voor de jongere ([mogelijk een JIM „jouw ingebrachte mentor“](#)).

Bijlage 3: Regio in cijfers

Voor een algemeen beeld is het wellicht interessant om te weten dat er ca. 93.000 jongeren in onze regio wonen. Ca. 56 % van hen gaat naar school. Ca. 37 % is aan het werk. Ca. 7 % gaat niet naar school en heeft geen werk.

Cijfers Voortijdig School Verlaters (VSV)

Elk jaar stoppen ca 1000 leerlingen in onze regio voortijdig met school, dus zonder het behalen van een startkwalificatie. De landelijke VSV-cijfers laten de afgelopen 10 jaar – sinds er volop aandacht is voor het probleem – een forse daling zien. In de laatste jaren is er echter geen daling meer, maar een stijging. De uitval in onze regio volgt de landelijke trend, maar ligt de laatste jaren steeds onder het Nederlands gemiddelde.

Schooljaar	VSV Landelijk	VSV in onze regio	
2010 - 2011	4,3%	3,2%	
2020 - 2021	1,88%	1.66%	836 jongeren
2021 - 2022	2,37%	2,1%	1037 jongeren
2022 - 2023	2,38%	2,14%	1005 jongeren 83 % hiervan zit op mbo 834 jongeren) 17 % hiervan zit op het vo en vavo (171 jongeren)
2023 - 2024	2,29%	2,01%	973 jongeren 76% hiervan zit op mbo (743 jongeren) 24% hiervan zit op vo en vavo (230 jongeren)

De uitvallers komen met name van het mbo Entree en niveau 2. Ca. 30 % van deze uitvallers woont buiten onze regio. Scholen hebben dus te maken met relatief veel andere gemeenten/doorstroompunten. Het aantal VSV-ers dat na 1 jaar nog steeds thuis zit ligt in onze regio op 41 %.

Jongeren op het pro en vso

Jongeren op het pro en vso krijgen specialistische ondersteuning op school. In onze regio volgen ca 1500 jongeren [vso7](#) en ca 1200 jongeren [pro8](#). Oud-leerlingen uit het pro en vso hebben in meer of mindere mate ondersteuning nodig om aan het werk te blijven. Zonder deze aanvullende loopbaanbegeleiding, ook wel nazorg, is het risico op uitval van voormalige pro- en vso-leerlingen groot.

Jongeren die niet op school zitten en niet aan het werk zijn (NEET⁹)

In onze regio zijn 6330 jongeren tussen de 16 en 27 jaar niet aan het werk en gaan niet naar school. Meer dan de helft van deze jongeren heeft geen startkwalificatie.

Verdeling NEET op leeftijd	
15 - 18 jaar	200 jongeren
18 - 23 jaar	2940 jongeren
23 - 27 jaar	3190 jongeren

Iets minder dan de helft van de NEET-jongeren is in beeld bij UWV of Werk en Inkomen van de gemeente in verband met een uitkering. In 2023 ontvingen in onze regio 1192 [jongeren¹⁰](#) onder de 27 jaar een WW-uitkering, waarvan (zover geregistreerd) 15% zonder startkwalificatie. Ca. 1800 [jongeren¹¹](#) ontvingen kortere of langere tijd een bijstandsuitkering en ca. 950 jongeren ontvingen kortere of langer tijd een bijstandsuitkering naast een parttime dienstverband.

Let wel, niet iedereen die niet (fulltime) aan het werk is, is ook daadwerkelijk beschikbaar voor werk. Bijvoorbeeld in verband met arbeidsongeschiktheid, zorg voor kinderen, etc.

Bijlage 4: Uitwerking van de maatregelen

1. Extra inzet door de doorstroompunten op schoolaanwezigheid

Inhoud van de maatregel

Deze maatregel richt zich op het versterken van het schoolaanwezigheidsbeleid binnen het onderwijs. We streven ernaar dat scholen en leerplichtambtenaren/doorstroomcoaches eerder en structureler met elkaar in contact zijn. Met als doel vroegtijdige interventies in te zetten om verder verzuim te voorkomen. De focus is op aanwezigheid, naar school blijven komen, in plaats van afwezigheid en daarmee uitval te voorkomen.

Denk hierbij bijvoorbeeld aan voorlichtingen, spreekuren op school, triage-aanpak, opstellen en monitoren van nieuw aanwezigheidsbeleid op scholen, participeren in stuurgroepen en werkgroepen rondom aanwezigheidsbeleid.

De uitvoerder(s) van de maatregel

De maatregel wordt uitgevoerd door de onderwijsstellingen, leerplicht en de doorstroompunten.

De maatregel is gericht op jongeren die:

in onze regio wonen en/of naar school gaan en risico lopen om voortijdig school te verlaten.

Relatie tussen de regionale analyse en de maatregel

De regionale analyse toont aan dat de uitval met name mbo 2 hoger is dan in de benchmark en dat meer VSV'ers dan in de benchmark na één jaar nog VSV'er zijn. Doorstroompunten die inzetten op het vroegtijdig signaleren en oppakken van verzuim en het onderhouden van korte lijnen met onderwijs en ketenpartners, blijken effectief in het terugleiden van jongeren naar school.

Vanuit de regionale analyse is het VSV-percentages op niveau 3 en 4 laag. We zien echter in de praktijk dat het absolute aantal VSV'ers op niveau 3 en 4 te hoog is. Om het absolute aantal VSV'ers in onze regio te verminderen, vinden we het belangrijk om deze maatregel in te zetten voor het hele mbo.

Beoogd maatschappelijk effect van de maatregel

Jongeren met beginnend schoolverzuim, motivatieproblemen of psychosociale belemmeringen bevinden zich vaak in een kwetsbare positie. Tijdige interventie vermindert voortijdig schooluitval, verhoogt de kans op duurzaam werk en versterkt de zelfredzaamheid van jongeren. Doorstroomcoaches kunnen deze jongeren vroegtijdig identificeren en begeleiden, waardoor de kans op succesvolle (her)instroom in onderwijs of werk toeneemt. Omdat niet altijd aantoonbaar is dat de interventie heeft geleid tot het voorkomen van VSV, wordt aan de jongere gevraagd wat heeft geleid tot de keuze die uiteindelijk wordt gemaakt. Focus op aanwezigheid van jongeren met een groot risico op het niet volgen van onderwijs of het niet hebben van werk voorkomt afglijden naar afwezigheid. Uit het [onderzoek¹²](#) blijkt dat deze focus effectief is.

De effectiviteit wordt gemeten aan de hand van: de VSV-cijfers en het aantal jongeren dat een jaar na uitval een schoolinschrijving of werk heeft.

Waarom is de maatregel aanvullend op de reguliere taken van onderwijsinstellingen en gemeenten?

School heeft de wettelijke taak om actie te ondernemen om verzuim te stoppen. Als dat niet het gewenste effect heeft of omdat er meer ondersteuning nodig is, meldt school preventief (minder dan 16 uur) het verzuim bij leerplicht of het Doorstroompunt (afhankelijk van de leeftijd van de jongere).

Leerplicht of het Doorstroompunt neemt op basis van een signaal van school, ouders of de jongere zelf contact op met de jongere om te vragen of er iets nodig is. Zij voeren gesprekken met jongeren, werken samen met mentoren, ouders en hulpverleners, en stellen een plan van aanpak op om de jongere duurzaam te begeleiden richting blijven volgen van onderwijs of naar werk.

De inzet van het doorstroompunt en leerplicht gaat verder dan deze basistaken zoals het wettelijk verzuim en het onderscheid tussen verzuim 18- en 18+. De doorstroomcoaches worden extra ingezet om vroegtijdig signalen van verzuim, motivatieproblemen of persoonlijke omstandigheden die schooluitval kunnen veroorzaken, te herkennen. Scholen melden verzuim (ook jongeren ouder dan 18 jaar) bij het Doorstroompunt.

Onderwijs heeft een wettelijke meldingsplicht bij 16 uur ongeoorloofde afwezigheid binnen 4 lesweken voor jongeren onder de 18 jaar. Daarnaast geldt een meldingsplicht van 4 weken onafgebroken ongeoorloofde afwezigheid bij jongeren van 18 – 23 jaar. Met deze maatregel wordt leerplicht en doorstroompunt eerder ingezet dan wettelijk verplicht.

2. Inzet meetinstrumenten voor tijdig signaleren van risico op VSV op het mbo

Inhoud van de maatregel

Scholen kunnen gebruik maken van een gestructureerde aanpak om jongeren in beeld te brengen die risico lopen op VSV. Bijvoorbeeld door gebruik van data-analyse op basis van een terugkerende, laagdrempelige, korte vragenlijst voor jongeren over de mentale gezondheid en ervaring op school om te signaleren of interventie nodig is. Het gaat daarbij om het gebruik van leading indicatoren (wat de student in het hier en nu zelf aangeeft) in samenwerking met lagging indicatoren (dat wat in de systemen staat). Juist dát samenspel is belangrijk! Een voorbeeld van zo'n instrument is "GRIP op VSV". Doel is om diepere inzichten in verzuim, studievoortgang, gedrag en gevoelens te krijgen, patronen te herkennen en eerder in te kunnen grijpen, nog voordat slechte resultaten of het verzuim zichtbaar wordt. Niet pas na een paar onvoldoendes, maar juist preventief, door beter te begrijpen wat studenten nodig hebben om gemotiveerd en betrokken te blijven bij hun opleiding. Metingen worden gekoppeld aan prestatie-indicatoren zoals studentenverzuimcijfers, studentenvoortgang en diplomarendement. De eerste resultaten zijn veelbelovend: het verzuim kan met 10 tot 20% worden teruggebracht.

De uitvoerder(s) van de maatregel

De maatregel wordt uitgevoerd door de regionale mbo-instellingen.

De maatregel is gericht op jongeren die:

een mbo-opleiding volgen bij een mbo-instelling in onze regio.

Relatie tussen de regionale analyse en de maatregel

Bijna 85 % van de VSV'ers komt uit het mbo. We willen eerder signaleren dat een student dreigt uit te vallen.

Beoogd maatschappelijk effect van de maatregel

- Voorspellen en verklaren van verzuim en preventief acteren op verslechtering van studentenwelzijn;
- Verbeterde samenwerking tussen onderwijs en ketenpartners;
- Versterking van de begeleiding van risicoleerlingen richting diploma of werk.

De effectiviteit wordt gemeten aan de hand van:

- Aantal jongeren dat uitstroomt met een startkwalificatie;
- Aantal jongeren dat behouden blijft voor onderwijs;
- Kwalitatieve evaluaties van de samenwerking en tevredenheid van jongeren.

Waarom is de maatregel aanvullend op de reguliere taken van onderwijsinstellingen en gemeenten?

De maatregel is aanvullend omdat reguliere mbo-instellingen vaak niet beschikken over de capaciteit of structuur om risicovolle jongeren systematisch in beeld te brengen en op te volgen in samenwerking met externe partners. Grip op VSV is reeds kleinschalig getest op het KW1C en zal, in de vorm van pilots, de komende jaren uitgebreid worden naar een grotere schaal op het KW1C en waar mogelijk de andere mbo-instellingen.

3. Coachklassen en extra ondersteuning op het mbo

Inhoud van de maatregel

Coachklassen zijn kleinschalige, begeleide leeromgevingen binnen het mbo waarin studenten extra ondersteuning krijgen op sociaal-emotioneel -, studievasthoudend - en loopbaangebied. De coachklassen bieden structuur, continuïteit, persoonlijke aandacht en maatwerkbegeleiding aan jongeren die moeite hebben met de overstap naar/binnen het mbo en/of dreigen uit te vallen. Studenten kunnen op vaste tijden terecht in een coachklas voor intensieve begeleiding door een vaste coach/docent.

De uitvoerder(s) van de maatregel

De maatregel wordt uitgevoerd door mbo-instellingen.

De maatregel is gericht op jongeren die:

een groot risico lopen op het niet volgen van onderwijs, uitval of het niet hebben van werk.

Bijvoorbeeld door persoonlijke problematiek of het missen van de vaardigheden om zelfstandig te functioneren binnen het reguliere mbo. Deze jongeren vallen vaak, door overbelasting, vroegtijdig uit. Coachklassen bieden een beschermde leeromgeving waarin zij kunnen groeien in zelfvertrouwen, vaardigheden en motivatie, met als doel het succesvol afronden van het reguliere onderwijs.

De maatregel is beschikbaar voor alle mbo-leerlingen die in onze regio wonen of naar school gaan.

Relatie tussen de regionale analyse en de maatregel

Bijna 85 % van de VSV'ers komt uit het mbo. De regionale analyse laat zien dat een aanzienlijk deel van de VSV'ers afkomstig is uit het eerste jaar van het mbo. Coachklassen sluiten hierop aan door jongeren intensief en vooral persoonlijk te begeleiden in hun mbo-loopbaan.

Daarnaast laat de regionale analyse zien dat een aanzienlijk deel van de VSV'ers afkomstig is uit niveau 3 en 4 van het mbo. Er is sprake van uitval in latere studiejaren, bijvoorbeeld als gevolg van verkeerde studiekeuzes of gebrek aan toekomstperspectief. De maatregel sluit hierop aan door studenten eerder en intensiever te begeleiden.

Beoogd maatschappelijk effect van de maatregel

- Vermindering van schooluitval in het mbo
- Bevorderen van duurzame uitstroom naar werk of vervolgonderwijs.
- Versterking van de persoonlijke ontwikkeling en zelfredzaamheid van jongeren

De effectiviteit wordt gemeten aan de hand van:

- Aantal jongeren dat gebruik maakt van de voorziening
- Aantal jongeren dat gekwalificeerd uitstroomt uit het reguliere mbo
- Aantal jongeren dat behouden blijft voor onderwijs
- Tevredenheid van studenten en betrokken professionals

Waarom is de maatregel aanvullend op de reguliere taken van onderwijsinstellingen en gemeenten?

Coachklassen zijn aanvullend op het reguliere mbo-aanbod, als vangnet voor jongeren die anders zouden uitvallen. Het sluit aan bij de doorontwikkeling van de Plusvoorzieningen en zorgstructuur in het [mbo13](#). De onderwijsinstellingen zorgen vanuit hun reguliere taken voor begeleiding in de klas en tijdens lessen. Studenten hebben een mentor/coach waarbij ze terecht kunnen na de lessen, vaak op afspraak. Voor een klein deel van de studenten is dat onvoldoende, deze hebben (veelal acuut) behoefte aan een meer intensievere vorm van (kortdurende) begeleiding. De coachklas kan deze bieden. Daarnaast bestaat de reguliere loopbaanbegeleiding voor mbo-3 en mbo-4 uit enkele studieloopbaangesprekken per jaar. Voor een deel van de studenten is dit onvoldoende om tot een goed onderbouwde loopbaankeuze danwel vervolgstap te komen. De extra inzet maakt het mogelijk om intensiever en persoonlijker te begeleiden, met meer aandacht voor motivatie, talentontwikkeling en toekomstperspectief.

4. Ondersteuning door onderwijsmakelaar voor jongeren bij niet-schoolse problemen die wel risico vormen voor schooluitval.

Inhoud van de maatregel

Onderwijsmakelaars helpen jongeren met niet-schoolse vraagstukken, die wanneer deze niet worden opgelost, hun onderwijs belemmeren en een risico vormen op VSV. Denk hierbij bijvoorbeeld aan armoede, huisvesting, eenzaamheid, kinderopvang.

De maatregel biedt laagdrempelige en tijdige ondersteuning op school. De onderwijsmakelaars pakken niet alleen de aanvankelijke vraag op, maar ook de 'vraag achter de vraag'. Ofwel de daadwerkelijke behoefte die er speelt bij de jongere. De onderwijsmakelaars hebben goede samenwerking met de benodigde instanties binnen en

buiten het onderwijs om de problemen aan te pakken en het voorkomen dat deze complexer worden. Zij nemen de verantwoordelijkheid van deze functies niet over, maar staan naast de jongere en zorgen voor een warme overdracht naar benodigde hulpverlening en zorgt dat de jongere in beeld blijft bij school en gemeente.

Om te voorkomen dat deze jongeren van het kastje naar de muur wordt gestuurd, is de dienstverlening naar voren gehaald: daar waar ze al zijn, namelijk op het mbo. De jongeren kunnen op school laagdrempelig binnenlopen bij de onderwijsmakelaar. Daarnaast kan de decaan/coach hen hiernaar ook doorverwijzen. Ook door het inzetten van maatregel 3 komen deze risicojongeren eerder in beeld bij de onderwijsmakelaar.

De uitvoerder(s) van de maatregel

De dienstverlening is gestart vanuit gemeente 's-Hertogenbosch (met name gericht op nieuwkomers) en in 2022 uitgebreid naar de regio. Vanaf 2026 wordt de maatregel uitgevoerd door:

- Het Koning Willem I College
- Doorstroompunten
- Werk-ontwikkelbedrijf Weener XL

De maatregel is gericht op jongeren die:

Wonen of naar school gaan in onze regio en die een groot risico hebben op het niet (meer) volgen van onderwijs of het niet hebben (vinden of behouden) van werk.

Het gaat om jongeren met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt, taalbarrières ervaren, en/of geen groot eigen sociaal netwerk hebben, waaronder nieuwkomers. Jongeren die niet zelfredzaam genoeg zijn om zelf op zoek te gaan naar antwoorden op hun vraag/vragen. Er is vaak sprake van meervoudige problematiek.

Relatie tussen de regionale analyse en de maatregel

De regionale analyse laat zien dat een aanzienlijk deel van de vsv'ers te maken heeft met meervoudige problematiek buiten het onderwijs. Er is behoefte aan betere samenwerking en de inzet van de onderwijsmakelaar draagt hieraan bij.

Daarnaast blijkt uit de regionale analyse dat vanuit entree, mbo 2 en nieuwkomers de kans op VSV hoger is. Ook wordt in de regionale analyse een pro-actieve en systematische aanpak aangeraden.

Beoogd maatschappelijk effect van de maatregel

- Vermindering van schooluitval in het mbo
- Bevorderen van duurzame uitstroom naar werk of vervolgonderwijs.
- Versterking van de persoonlijke ontwikkeling en zelfredzaamheid van jongeren
- Versterking van de samenwerking tussen onderwijs en het sociaal domein.

De effectiviteit wordt gemeten aan de hand van:

- Aantal jongeren dat gebruik maakt van de voorziening
- Aantal jongeren dat kwalificeert binnen het mbo
- Aantal jongeren dat succesvol uitstroomt naar werk
- Tevredenheid van studenten en betrokken professionals

Waarom is de maatregel aanvullend op de reguliere taken van onderwijsinstellingen en gemeenten?

De vraagstukken van de jongeren overlappen met meerdere domeinen. Om hen snel en laagdrempelig (dus nog in school) te kunnen bedienen, ook al betreft het wellicht een gemeentelijk vraagstuk, is structurele organisatie overstijgende en pro-actieve samenwerking van belang. Onderwijsmakelaren nemen de verantwoordelijkheid van andere partijen niet over. Ze staan naast de jongeren en verwijzen door naar bijvoorbeeld een gemeentelijke functionaris.

De maatregel is tevens aanvullend omdat de gemeentelijke dienstverlening woonplaatsgebonden is en mbo-studenten woonachtig zijn binnen en buiten de regio.

5. Inzet overstapcoaching

Inhoud van de maatregel

De overstapcoach begeleidt jongeren bij de overgang van de ene onderwijsfase naar de andere, bijvoorbeeld van voortgezet (speciaal) onderwijs naar mbo. De overstapcoach biedt persoonlijke begeleiding, helpt bij het maken van keuzes, regelt praktische zaken en fungeert als vast aanspreekpunt voor de jongere. De inzet is gericht op het voorkomen van VSV.

De uitvoerder(s) van de maatregel

De maatregel wordt uitgevoerd door de doorstroompunten van onze regio.

De maatregel is gericht op jongeren die:

een groot risico lopen op het niet volgen van onderwijs.

De overgang naar het mbo is voor een aantal jongeren een risicovol moment. Vooral jongeren met een ondersteuningsbehoefte, een onstabiele thuissituatie of beperkte zelfredzaamheid hebben baat bij extra begeleiding bij de overstap.

De maatregel is beschikbaar voor alle jongeren die in onze regio wonen. Voor de jongeren die in onze regio naar school gaan zijn in de naastgelegen regio's, zoals Rivierenland en Rijk van Nijmegen ook overstapcoaches vanuit hun gemeente beschikbaar. Vanuit de jongerenaanpak bieden we hierover periodiek informatievoorziening aan de scholen. We stemmen met regelmaat af met deze naastgelegen regio's.

Relatie tussen de regionale analyse en de maatregel

De regionale analyse laat zien dat veel jongeren uitvallen rond de overstapmomenten, bijvoorbeeld na het behalen van een diploma of bij het verlaten van het vso. Er is behoefte aan begeleiding die niet stopt bij het verlaten van een school, maar doorloopt tot de jongere goed geland is in de nieuwe omgeving. De inzet van overstapcoaches sluit hier direct op aan. Het voortzetten van de overstapcoaching is een aanbeveling uit de regio-analyse.

Beoogd maatschappelijk effect van de maatregel

- Vermindering van uitval bij overgangsmomenten;
- Verhoging van het aantal jongeren dat succesvol doorstroomt naar vervolgonderwijs of werk;
- Versterking van de continuïteit in begeleiding.

De effectiviteit wordt gemeten aan de hand van:

- Aantal jongeren dat succesvol de overstap maakt;
- Aantal jongeren dat behouden blijft voor onderwijs of werk;
- Tevredenheid van jongeren en betrokken professionals;
- Casusanalyses en voortgangsrapportages.

Waarom is de maatregel aanvullend op de reguliere taken van onderwijsinstellingen en gemeenten?

De maatregel is aanvullend omdat reguliere begeleiding vaak stopt bij het verlaten van een school of opleiding. Jongeren vallen dan uit beeld op een moment dat zij juist extra ondersteuning nodig hebben. Ze stromen uit vanuit het v(s)o en komen niet aan op het mbo waardoor men thuis komt te zitten. De overstapcoach biedt persoonlijke begeleiding over de grenzen van instellingen heen en zorgt voor een warme overdracht en duurzame aansluiting.

6. Extra ondersteuning aan jongeren die Nederlands als tweede taal hebben (NT2)

Inhoud van de maatregel

Deze maatregel richt zich op het bieden van aanvullende ondersteuning aan jongeren die Nederlands als tweede taal hebben (NT2). De behoefte bestaat onder andere uit extra taalbegeleiding, studievaardigheidstraining, loopbaanoriëntatie en sociaal-emotionele begeleiding. Het doel is om taalachterstanden te verkleinen, de kans op succesvolle afronding van de opleiding of start op de arbeidsmarkt te vergroten en uitval te voorkomen. De eerste stap is het doen van nader onderzoek met de samenwerkende partijen op basis van behoefte en haalbaarheid van reeds opgehaalde ideeën.

De uitvoerder(s) van de maatregel

Dit moet nog nader worden ingevuld op basis van keuze voor de uitwerking van de maatregel.

De maatregel is gericht op jongeren die:

Nederlands als tweede taal hebben, wonend en/of schoolgaand in de regio. Zij hebben vaak te maken met taalbarrières, culturele verschillen en beperkte kennis van het Nederlandse onderwijssysteem en normen op de arbeidsmarkt. Deze factoren vergroten het risico op uitval en belemmeren de overgang naar werk. Door extra ondersteuning te bieden en tijdig beter voor te lichten over de verschillende (inburgerings)routes en financiële consequenties rondom scholing en (bij)baan, kunnen ze betere keuzes maken voor hun toekomst en wordt de kans op succesvolle afronding van de opleiding en duurzame participatie op de arbeidsmarkt vergroot en de schuldenproblematiek verkleind.

Relatie tussen de regionale analyse en de maatregel

De regionale analyse laat zien dat jongeren met Nederlands als tweede taal oververtegenwoordigd zijn in de VSV-cijfers als zij na het ISK zijn ingestroomd in regulier onderwijs. Er is sprake van taalachterstanden, beperkte aansluiting op het reguliere onderwijs en onvoldoende ondersteuning bij de integratie.

Beoogd maatschappelijk effect van de maatregel

- Verhoging van aantal jongeren met Nederlands als tweede taal dat een mbo-diploma haalt
- Verbetering van taalvaardigheid en studievaardigheden
- Vergroting van kans op duurzame uitstroom naar werk of vervolgonderwijs.

De manier van evalueren wordt meegenomen in de opzet van de maatregel.

Waarom is de maatregel aanvullend op de reguliere taken van onderwijsinstellingen en gemeenten?

Vanuit de ISK is er een ondersteuningsstructuur en minder leerlingen per klas. Met name na de overstap van het ISK is er behoefte aan extra inzet omdat reguliere opleidingen vaak onvoldoende tijd en middelen hebben om NT2-studenten, binnen reguliere trajecten, intensief te begeleiden op taal- en integratiegebied. Het samenwerkingsverband kan niet in taalonderwijs ondersteunen. Extra inzet maakt het mogelijk om maatwerk te bieden, waardoor deze studenten beter kunnen meekomen in het onderwijs en hun kansen op de arbeidsmarkt toenemen. Bovendien zijn gemeenten normaliter pas bij 18 jaar aan zet voor inburgering en jongeren zouden vanaf 16 al beter begeleid kunnen worden voor de best passende route of combinaties.

7. Inzet regionaal loopbaanadvies

Inhoud van de maatregel

Iedereen met een vraag over werk of scholing kan terecht bij het werkcentrum. Ook jongeren melden zich bij het werkcentrum voor loopbaanadvies. Om hen goed te kunnen ondersteunen zetten we een loopbaanadviseur in specifiek voor jongeren, die gebruikt maakt van jeugdvriendelijke tools, outreachend werkt en aansluit bij de leefwereld en specifieke behoefte van jongeren. Ook de sociale kaart en wet- en regelgeving specifiek rondom jongeren is bekend bij deze specialistische loopbaanadviseur. Het loopbaanadvies brengt de jongeren en stap verder naar wat zij kunnen en willen. Het draagt bij aan het nemen van passende loopbaankeuze.

Een gemiddeld loopbaantraject bestaat uit: het begeleiden bij het maken van loopbaankeuzes door middel van het inzetten van verschillende methodieken, instrumenten, kaartspellen of beroepskeuze-/interesse testen (Icares/CTC/Motivatiekompas). Tevens wordt geadviseerd over beroepen, opleidingen en het combineren van leren en werken en de arbeidsmarktkansen. Daarbij wordt relatie gelegd met de HCA door de prioritaire sectoren onder de aandacht te brengen en de baankansen te benadrukken. Er kan samen gezocht worden naar passende bedrijven en vacatures. Ook een warme overdacht naar mogelijke vervolgparkers in het sociaal domein behoort tot de taken.

De uitvoerder(s) van de maatregel

De regionale loopbaanadviseur is aangesteld vanuit de regionale jongerenaanpak en gepositioneerd in het Werkcentrum.

De maatregel is gericht op jongeren die:

wonend en/of schoolgaand in de regio met een vraag over hun loopbaan. In de praktijk merken we dat het gaat om jongeren die niet meer naar school gaan en ouder dan 23 jaar zijn. Dit is te verklaren, omdat jongeren die schoolgaand zijn terecht kunnen bij hun onderwijsinstelling. Ook gaat het vaak om jongeren met een startkwalificatie. Jongeren zonder startkwalificatie worden in eerste instantie doorverwezen naar het Doorstroompunt van de betreffende gemeente.

Het gaat om jongeren die zoekende zijn bij de start van hun loopbaan en wel of nog geen werk hebben. Denk hierbij aan jongeren met mbo 3 of 4 afgerond, maar ook het hbo of wo en soms ook te maken met een vorm van neurodiversiteit.

Relatie tussen de regionale analyse en de maatregel

De wet van School naar Duurzaam Werk heeft ook aandacht voor jongeren of studenten met een hbo- of wo-achtergrond die te maken hebben met een functiebeperking. Deze doelgroep is vrij recent in het wetsvoorstel aangevuld en daarom nog niet in de eerdere regionale analyse benoemd. De regionale loopbaanadviseur bedient deze doelgroep al wel.

Waar totaalcijfers van jongeren zonder startkwalificatie bekend zijn, is dat voor jongeren met startkwalificatie niet het geval. Echter ter illustratie: uit landelijk [onderzoek14](#) afgenomen bij meer dan 289.000 hbo en wo-studenten, weten we dat 13,2% van de studenten aangeeft een ondersteuningsbehoefte te hebben vanwege bijzondere omstandigheden, beperkingen, ziektes of aandoeningen. Ook startend op de arbeidsmarkt speelt dit. Met dit cijfer is het verklaarbaar waarom ook deze jongeren behoefte hebben aan deze dienstverlening.

Beoogd maatschappelijk effect van de maatregel

- Minder NEET
- Er wordt een weloverwogen loopbaankeuze gemaakt

De effectiviteit wordt gemeten aan de hand van:

- Aantal jongeren dat een beroep doet op de loopbaanadviseur;
- Tevredenheid van de jongere over de dienstverlening;
- Casusanalyses en voortgangsrapportages.

Waarom is de maatregel aanvullend op de reguliere taken van onderwijsinstellingen en gemeenten?

Hoewel jongeren formeel ook tot de doelgroep van het Werkcentrum behoren, vraagt effectieve loopbaanbegeleiding voor deze groep om een specifieke benadering die aansluit bij hun leefwereld, ontwikkelingsfase en ondersteuningsbehoeften. Daar waar het Werkcentrum dat niet zelf kan realiseren, vullen wij deze expertise en uren aan.

8. Inzet regionaal jobcoaching

Inhoud van de maatregel

Naar aanleiding van signalen vanuit het onderwijs, gemeenten en destijds het regionaal mobiliteitsteam dat er niet altijd jobcoaching wordt ingezet omdat er sprake is van grijze gebieden en specifiek voor jongeren, zijn wij in 2022 gestart met de inzet van 'regionale jobcoaches voor jongeren'.

Een jobcoach begeleidt jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het vinden, verkrijgen en behouden van passend werk al dan niet in combinatie met een opleiding. Ook waar het gaat om werknemersvaardigheden. Daarnaast bieden ze de werkgevers ondersteuning bij de begeleiding van deze jongeren. De jobcoach werkt op het snijvlak van zorg, onderwijs, participatie en werk, en biedt maatwerkbegeleiding afgestemd op de mogelijkheden en behoeften van de jongere.

Er is ook een groeiende groep mbo-studenten die extra ondersteuning nodig heeft in het vinden en vooral het behouden van een stage- of BBL-werkplek. Dit is ook gerelateerd aan de economisch conjunctuur. In de tijd van hoogconjunctuur kiezen meer jongeren voor een BBL-opleiding. De ondersteuning bij het vinden van een stage of BBL-werkplek is een reguliere taak van school. Echter is het behouden van een stage of BBL-werkplek voor een groeiende groep lastig te realiseren zonder intensieve ondersteuning.

De uitvoerder(s) van de maatregel

De regionale jobcoaches zijn aangesteld vanuit de regionale jongerenaanpak en werken tevens samen met het Werkcentrum.

Daarnaast bieden werk-ontwikkelbedrijven ondersteuning aan jongeren op stage of BBL-werkplek. Ook kunnen gemeenten eerder betrokken worden in kader van aanvullende loopbaanbegeleiding.

De maatregel is gericht op jongeren die:

Woonachtig, schoolgaand of werkend in onze regio.

Relatie tussen de regionale analyse en de maatregel

Uit de regio analyse wordt het behoud van deze voorziening in de regio benadrukt omdat het voorziet in een grijs gebied in ondersteuning. Uit eigen onderzoek in de regio met interviews bij de partners werd de behoefte aan deze voorziening tevens bevestigd.

Beoogd maatschappelijk effect van de maatregel

- Minder NEET
- Minder VSV
- Er wordt een weloverwogen loopbaankeuze gemaakt

De effectiviteit wordt gemeten aan de hand van:

- Aantal jongeren dat een beroep doet op de jobcoach;
- Tevredenheid van de jongere over de dienstverlening;
- Tevredenheid bij werkgevers over de dienstverlening;
- Casusanalyses en voortgangsrapportages.

Waarom is de maatregel aanvullend op de reguliere taken van onderwijsinstellingen en gemeenten?

Het mbo kent begeleidingsvormen op de BPV-plek, deze worden uitgevoerd door docenten, mentoren en/of BPV-consulenten en volgen het BPV-protocol van het S-BB en de mbo-raad. Dit is passend voor een grote groep mbo- jongeren, maar niet voor deze doelgroep. Met het mbo-toelatingsrecht groeit de groep jongeren met een bbl-inschrijving zonder leerbaan. Uit ervaring blijkt dat mbo-instellingen deze groep goed kan ondersteunen bij het vinden van een bbl-plek, maar vallen deze jongeren veelvuldig uit vanwege het ontbreken van intensieve begeleiding op de werkplek.

We streven daarnaast naar preventieve inzet door gemeenten vanuit de Wet VSNDW, maar weten vanuit praktijk dat dit zeker nog tijd vergt. Tot die tijd is het van belang aanmeldingen op te pakken die partners aandragen waarin zij zelf (nog) niet kunnen voorzien. Elke jongere verdient immers (de juiste mate van) begeleiding.

9. Inzet op Praktijkleren

Inhoud van de maatregel

Middels deze maatregel stimuleren we jongeren, die niet meer op school zitten of dreigen uit te vallen, om zich door te ontwikkelen middels vormen van praktijkleren, waaronder de mbo-praktijkverklaring. Waarbij het streven is een duurzame plaatsing en/of een startkwalificatie of andere kwalificerende vervolgopleiding. We sluiten, waar mogelijk, aan bij de sectorale ontwikkelpaden waarbij ook de mogelijkheden voor mbo-certificaten wordt gebruikt.

Om dit te bereiken zullen we met de uitvoerende partners de jongeren werven, voorlichten en bemiddelen voor deelname aan deze praktijkverklaringsroute.

Om bovenstaand doel te bereiken zullen we een praatplaat/ infographic opmaken met belangrijkste informatie over hoe/wat/wie rondom praktijkleren en het beoogde civiele effect. Daarbij hebben we oog voor het ontzorgen/ontlasten van de professionals, zodat zij de jongere eenvoudig en makkelijk kunnen voorlichten en verwijzen.

Doel is enerzijds dat praktijkleren in onze regio op de kaart wordt gezet. Beter bekend gaat worden en dat er een (maatschappelijke) waarde aangekoppeld gaat worden vanuit de jongeren, maar ook vanuit het bedrijfsleven. Dat bij alle netwerkpartners die er in aanmerking mee (gaan) komen de goede en juiste informatie is, dat het proces bekend is van aanmelding etc. Anderzijds stellen we als doel dat er elk jaar minimaal 50 jongeren via "praktijkleren in de 3e leerweg" een praktijkverklaring heeft behaald.

De uitvoerder(s) van de maatregel

Partners vanuit Noordoost Brabant Werkt, waaronder KW1C, Yuverta, Werkcentrum Noordoost Brabant, SBB, Doorstroompunten, werk-ontwikkelbedrijven en team Jongerenaanpak.

Ook zullen we het aanbod van niet-bekostigde instellingen in het oog houden en de samenwerking opzoeken. Binnen onze regio is de afspraak dat we eerst kijken naar het aanbod van de netwerkpartners, wanneer dat niet passend is schakelen we door naar niet netwerkpartners, zoals aanbieders van niet bekostigde instellingen. DUO publiceert jaarlijks een overzicht van erkende niet-bekostigde mbo-opleidingen, inclusief adresgegevens. Deze instellingen mogen praktijkleren aanbieden als ze erkend zijn door OCW.

De maatregel is gericht op jongeren die:

- geen onderwijs volgen
- geen werk hebben
- een groot risico het niet volgen van onderwijs of het niet hebben van werk
- ongekwalificeerd stoppen met onderwijs

Werkloze en werkende jongeren met en zonder startkwalificatie zullen we stimuleren om door te ontwikkelen middels de mbo-praktijkverklaring. Waarbij het streven is uiteindelijk een duurzame plaatsing en/of een startkwalificatie of andere kwalificerende vervolgopleiding. Ook jongeren uit vso of pro welke gedurende minimaal 1 jaar werkzaam zijn geweest en werkloos worden zijn kwetsbare jongeren zonder startkwalificatie. Middels deze maatregel stimuleren we deze groep om door te ontwikkelen middels de mbo-praktijkverklaring en of het behalen van een mbo-certificaat. Waarbij het streven is een duurzame plaatsing en/of een sterkere arbeidsmarktpositie.

De maatregel is toegankelijk voor jongeren woonachtig of schoolgaand in regio NOB.

Relatie tussen de regionale analyse en de maatregel

Er is een duidelijke relatie tussen deze maatregel en de regionale analyse. In de regionale analyse wordt vermeld: In de interviews werd aangegeven dat er nog relatief weinig wordt ingezet op praktijkleren en certificaten. Hier ligt nog potentie.

Om uitval op niveau 2 tegen te gaan wordt ook als één van de opties vermeld dat het aanbieden van "onderwijs" op maat moet worden aangeboden.

Daarover staat: Een derde optie is het inzetten op praktijkvakken, en daarvoor certificaten of praktijkverklaringen afgeven. Er is dan weliswaar geen startkwalificatie behaald, maar de jongeren doen wel zinvolle (werk)ervaring op én kunnen dit ook aantonen. De verklaringen hebben, met andere woorden, wel een relevante maatschappelijke waarde.

Diverse [onderzoeken¹⁵](#) tonen dat aan dat er overtuigend bewijs is dat praktijkverklaringen:

- De kans op duurzame werkplekken vergroten.
- Zelfvertrouwen en motivatie van de jongere versterken.
- Werkgevers helpen bij het gericht opleiden en plaatsen van kandidaten.

Deze onderzoeken benadrukken het belang dat via praktijkleren deze groep jongeren beter duurzaam aan het werk komen en er ook duurzaam aan het werk blijven.

Beoogd maatschappelijk effect van de maatregel

Maatschappelijk effect is dat LLO (Leven Lang Ontwikkelen) voor iedereen mogelijk wordt. Dat jongeren, met of zonder startkwalificatie, blijven ontwikkelen op de werkvloer. Waarbij het streven is een duurzame plaatsing en/of een sterkere arbeidsmarktpositie. Ook de waardering voor zichzelf, van mensen om zich heen zal gaan groeien.

Voor werkgevers, die al met arbeidskrapte kampen, betekent praktijkleren dat ze medewerkers kunnen opleiden die perfect aansluiten bij de behoeften van het bedrijf. Het vergroot de loyaliteit van werknemers en kan leiden tot verhoogde productiviteit. Werknemers profiteren op hun beurt van een opleiding die direct relevant is voor hun werk, wat hun inzetbaarheid en carrièreperspectieven verbetert.

De maatregel wordt regelmatig zowel kwalitatief, als kwantitatief geëvalueerd. Zowel de input dan de begeleide jongeren wordt hiervoor gebruikt, als die van de betrokken partners.

Waarom is de maatregel aanvullend op de reguliere taken van onderwijsinstellingen en gemeenten?

Deze maatregel is een aanvulling, omdat het niet door de onderwijsinstellingen bekostigd wordt, omdat de jongeren (in praktijkleren in de 3e leerweg) al geen onderwijs meer volgen. De mbo's ontvangen geen OC&W bekostiging voor deze trajecten.

Om kansengelijkheid voor alle jongeren in onze regio te bevorderen, willen wij praktijkleren bij alle regiogemeenten en bij minimaal 50 bedrijven bekend maken, zodat zij dit als reguliere dienst gaan zien en inzetten. Daarvoor is een impuls nodig, onbekend maakt onbekend. De aanvulling van deze maatregel is gericht op het coördineren/ inregelen/ informeren bij deze partners.

Inclusief het informeren over de SLIM-regeling om LLO (waar praktijkleren een route van is) te stimuleren en mogelijk te maken en de verbinding met de sectorale ontwikkelpaden.

Het beoogde maatschappelijk en persoonlijk effect zal bestaan uit:

- Minder uitval op werk;
- Verhoogde motivatie van de jongere, zowel persoonlijk als werk gerelateerd;
- Meer gebruik van opvolgend (kwalificerend) LLO-aanbod
- Minder jeugdwerkloosheid.

10. Maatwerkbudget voor incidentele casussen of specifieke problematiek waarbij er op korte termijn iets nodig is om een doorbraak te realiseren, waarbij reguliere oplossingen niet (snel genoeg) voor handen zijn

Inhoud van de maatregel

Onze regio biedt drie vormen van maatwerkbudget:

- Interventiebudget: aanvullende voorziening voor jongeren tussen 12 en 27 jaar die door een opeenstapeling van problemen dreigen uit te vallen op school (of maatschappelijk), ondanks dat ze in staat zijn een startkwalificatie te behalen.
- Budget voor een leer-werktraject: aanvullende voorziening voor jongeren tussen de 16 en 27 jaar waarbij de financiering voor een leer-werktraject geheel of deels ontbreekt waardoor een passend traject niet kan starten of worden afgemaakt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan sollicitatietraining, werkfit maken, jobcoaching of het tijdelijk overbruggen van praktische belemmeringen (zoals vervoer of werkkleding).

Voor beide budgetten geldt dat de financiering niet elders of tijdig vanuit voorliggende voorzieningen of partners in de regio kan worden opgepakt.

- Budget voor (groeps)trajecten voor specifieke problematiek die niet binnen de reguliere taak van de netwerkpartners of reguliere financiering ingezet kunnen worden. Met name leerlingen in het VSO kampen met toenemende motivatie- en gedragsproblemen onder een aantal van hun leerlingen. Voor deze leerlingen, zijn er weinig alternatieven of vangnetten. Bij dit maatwerk is 'out of the box' denken en extra intensieve begeleiding nodig vanwege complexe leer- en gedragsproblematiek, grotere afstand tot de arbeidsmarkt en de kwetsbare positie van deze leerlingen.

De uitvoerder(s) van de maatregel

De beoordeling van aanvragen voor het interventiebudget wordt uitgevoerd door KW1C, Samenwerkingsverbanden vo De Meierij en 3006, Werkcentrum Noordoost Brabant en Jongerenaanpak NOBW. Hier zijn regionale procesafspraken over gemaakt.

De beoordeling van aanvragen voor leer-werktrajecten wordt uitgevoerd door team jongerenaanpak in samenwerking met het Werkcentrum.

De beoordeling voor specifieke (groeps)trajecten verloopt via advies vanuit het tactisch overleg en indien budgettair een hoger bedrag gevraagd wordt dan het mandaat via de stuurgroep.

Aanvragen kunnen worden gedaan door alle netwerkpartners zijn. Dus van onderwijs, tot gemeenten, tot werk-ontwikkelbedrijven, UWV, de Samenwerkingsverbanden en het Werkcentrum.

De maatregel is gericht op jongeren die:

- Geen onderwijs volgen en / of
- Groot risico lopen op het niet volgen van onderwijs en / of
- Groot risico lopen op het niet hebben van werk na het verlaten van onderwijs en / of
- Geen werk hebben

De maatregel is toegankelijk voor jongeren woonachtig of schoolgaand in regio NOB.

Relatie tussen de regionale analyse en de maatregel

De regionale analyse laat zien dat er verschillen zijn tussen de geboden dienstverlening van gemeenten in het sociaal domein en werk en inkomen. Door een maatwerkbudget in te zetten, voor incidentele casussen, waarbij er op korte termijn iets nodig is kunnen we een doorbraak te realiseren, waarbij reguliere oplossingen niet (snel genoeg) voor handen zijn. Daarnaast zien we in de praktijk dat vso-scholen kampen met toenemende motivatie- en gedragsproblemen onder een aantal van hun leerlingen. Voor deze leerlingen, zijn er weinig alternatieven of vangnetten. Bij dit maatwerk is 'out of the box' denken en extra intensieve begeleiding nodig vanwege complexe leer- en gedragsproblematiek, grotere afstand tot de arbeidsmarkt en de kwetsbare positie van deze leerlingen.

Beoogd maatschappelijk effect van de maatregel

Hiermee kunnen we maatwerk bieden en tijdige en gerichte ondersteuning waar dat voorliggend niet mogelijk bleek. Hiermee willen we:

- Schooluitval voorkomen en de kans op duurzaam werk vergroten
- De zelfredzaamheid en het toekomstperspectief van jongeren versterken.
- Zwaardere vragen richting het sociaal domein (inclusief participatie) op de lange termijn voorkomen.
- De maatschappelijke participatie en duurzame inzetbaarheid van jongeren bevorderen

De maatregel wordt regelmatig zowel kwalitatief, als kwantitatief geëvalueerd. Zowel de input dan de begeleide jongeren wordt hiervoor gebruikt, als die van de betrokken partners.

Waarom is de maatregel aanvullend op de reguliere taken van onderwijsinstellingen en gemeenten?

Het reguliere aanbod is niet altijd toereikend of snel genoeg. Onderwijsinstellingen en gemeenten beschikken over een basisaanbod aan zorg en ondersteuning, zoals schoolmaatschappelijk werk, passend onderwijs, jeugdzorg en gemeentelijke voorzieningen. In sommige gevallen is deze ondersteuning echter:

- Niet voldoende afgestemd op de acute en complexe situatie van een jongere.
- Niet tijdig inzetbaar, terwijl snelle actie cruciaal is om uitval te voorkomen.
- Is er toch grijs gebied of sprake van bepaalde uitsluitingen die niet voorzien waren, waardoor je tussen wal en schip valt.

Het maatwerkbudget biedt maatwerk en flexibiliteit. Het interventiebudget is bedoeld als een plusvoorziening: het maakt individuele, creatieve en snelle oplossingen mogelijk die buiten de standaardtrajecten vallen. Denk aan:

- Tijdelijke begeleiding of coaching.
- Praktische hulp of voorzieningen die niet onder reguliere financiering vallen.
- Overbruggingsmaatregelen tot reguliere hulp beschikbaar is.

De reservering van budget als er (groeps)trajecten nodig zijn voor specifieke problematiek, gaat het over ondersteuning die niet binnen de reguliere taak van de netwerkpartners of reguliere financiering ingezet kan worden.

11. Inzet op verbinding tussen onderwijs, samenwerkingsverbanden en hulp aan jongeren op het mbo

Inhoud van de maatregel

Deze maatregel richt zich op meer verbinding tussen het samenwerkingsverband (SWV) passend onderwijs, mbo-onderwijs en de hulp aan jongeren. Het gaat om meer verbinding tussen school, zorg/jeugdhulp en gemeente en zorgt ervoor dat jongeren met complexe ondersteuningsvragen en dreigen uit te vallen snel en passend geholpen worden.

Bij swv De Meierij wordt expertise toegevoegd voor leerlingen van de bovenschoolse voorziening met complexe ondersteuningsvragen. Bij SWV 30.06 wordt het georganiseerd ten behoeve van de scholen. Er wordt onderzocht hoe ambulant aanvullende expertise ingezet kan worden bij complexe casuïstiek / met het hoogste ondersteuningsniveau (en mogelijk voor de doelgroep thuiszitters die daarbinnen vallen).

Bij de mbo-instellingen worden maatschappelijk werkers ingezet. Daar wordt aanvullende expertise ingezet bij het expertisecentrum / ondersteuningsteam als vraagbaak (consultatie- en adviesfunctie) voor ondersteuningscoördinatoren bij crisissituaties. Al met al het verbinden van jeugdhulp in brede zin bij het onderwijs.

We gaan met de samenwerkingsverbanden en de mbo's in gesprek hoe de maatregel per deel van de regio wordt uitgevoerd, passend bij de samenwerkingsstructuur van dat deel van de regio.

De uitvoerder(s) van de maatregel

SWV De Meierij, SWV 30.06 en het mbo.

De maatregel is gericht op jongeren die:

dreigen uit te vallen in het onderwijs. Jongeren met meervoudige problematiek (zoals psychische klachten, gezinsproblemen of gedragsproblemen) hebben vaak ondersteuning nodig vanuit zowel onderwijs als zorg. Door versnippering in verantwoordelijkheden en financiering duurt het vaak te lang voordat passende hulp op gang komt. Snelle afstemming en duidelijke samenwerkingsafspraken voorkomt uitval.

De maatregel richt zich op jongeren woonachtig of schoolgaand in regio NOB.

Relatie tussen de regionale analyse en de maatregel

De regionale analyse laat zien dat jongeren met complexe ondersteuningsbehoeften vaak uitvallen door gebrek aan samenhang tussen onderwijs en zorg. Er is behoefte aan een verbindende functie die deze samenwerking structureel versterkt.

Beoogd maatschappelijk effect van de maatregel

- Snellere en effectievere inzet van ondersteuning / jeugdhulp bij onderwijsproblematiek;
- Vermindering van schooluitval bij jongeren met complexe problematiek;
- Versterking van de samenwerking tussen onderwijs en zorg/jeugdhulp.

De effectiviteit wordt gemeten aan de hand van:

- Aantal casussen waarin uitval is voorkomen;
- Vermindering aantal thuiszitters

- Tevredenheid van scholen, ouders en hulpverleners;
- Casusanalyses en voortgangsrapportages.

Waarom is de maatregel aanvullend op de reguliere taken van onderwijsinstellingen en gemeenten?

De maatregel is aanvullend omdat reguliere onderwijs- en zorgprofessionals vaak niet de kennis, tijd, middelen of mandaat hebben om regie te voeren over complexe casussen en of begeleiding te bieden. Wachtlijstproblematiek zorgt voor lange doorlooptijden en toename van de problematieken van de jongeren. Extra inzet gaat zorgen voor het wegnemen van barrières, meer integrale aanpak van onderwijsondersteuning en jeugdhulp, versterking van de samenwerking tussen domeinen en extra begeleiding voor jongeren op wachtlijsten.

12. Organiseren inspiratiesessies en training voor de netwerkpartners

Inhoud van de maatregel

Middels deze maatregel investeren we in deskundigheidsbevordering van de uitvoerende professionals die jongeren begeleiden bij scholen, doorstroompunten, gemeenten, werk-ontwikkelbedrijven en het werkcentrum Noordoost Brabant.

Tevens bevordert het verbinden en elkaar leren kennen de samenwerking in de regio.

Voor het vormgeven van de inhoud van de sessie vragen we expertise onze partners en externe partijen.

De uitvoerder(s) van de maatregel

De coördinerende taken rondom het initiëren en organiseren van de inspiratiesessies liggen bij het team van Jongerenaanpak NOB.

De maatregel is gericht op jongeren die:

1. geen onderwijs volgen;
2. geen werk hebben;
3. een groot risico het niet volgen van onderwijs of het niet hebben van werk

De inspiratiesessies worden georganiseerd voor en door professionals die met bovenstaande doelgroepen (1,2 en 3) werken om te zorgen dat hun deskundigheid bevorderd wordt.

Middels deze maatregel stimuleren we deze professionals om te ontwikkelen en op de hoogte te zijn en te blijven van actuele ontwikkelingen. We richten ons vooral op de professionals die jongeren begeleiden bij scholen, doorstroompunten, gemeenten, werk-ontwikkelbedrijven en het werkcentrum Noordoost Brabant en zitting hebben in ons operationeel overleg. Soms is de doelgroep breder, maar dat is afhankelijk van het gekozen thema.

De maatregel richt zich op jongeren woonachtig of schoolgaand in regio NOB.

Relatie tussen de regionale analyse en de maatregel

In de analyse komt naar voren dat: De partners in ons netwerk geven aan elkaar steeds beter te kunnen vinden. Een app groep (voor verbinding, casuïstiek en kennisdeling), een overzicht (met foto) van de contactpersonen bij de netwerkpartners, netwerkbijeenkomsten en een overzicht van het aanbod hebben daaraan bijgedragen. Door een gezamenlijke visie en het vertrouwen in elkaar, kunnen we doen wat nodig is.

Beoogd maatschappelijk effect van de maatregel

De inspiratiesessies dragen bij aan het vergroten van bewustwording, kennisdeling en verbinding, binnen de professionals die met de jongeren werken in onze regio.

De inspiratiesessies stimuleren betrokkenheid, innovatie en samenwerking tussen de verschillende organisaties. Door nieuwe inzichten en perspectieven te bieden, zetten deze sessies aan tot actie en verandering. Dit leidt op de lange termijn tot een meer inclusieve, duurzame en veerkrachtige samenwerking in onze regio, waarin jongeren dan meer passende en effectieve ondersteuning krijgen, waardoor zij optimaal gebruik kunnen maken van hun talenten en zichzelf maximaal kunnen ontplooiën.

De effectiviteit van het organiseren van inspiratiesessies voor professionals blijkt uit meerdere aspecten:

1. Toegenomen betrokkenheid en kennisdeling
2. Tijdens de sessies wordt zichtbaar dat professionals actief deelnemen, ervaringen uitwisselen en nieuwe inzichten opdoen. Dit blijkt uit de inhoudelijke interactie, vragenrondes en netwerkvorming die spontaan op gang komt.
3. Concrete follow-up en toepassing in de praktijk
4. Deelnemers geven in evaluaties aan dat zij geïnspireerd zijn geraakt en nieuwe ideeën of werkwijzen meenemen naar hun eigen organisatie of praktijk. Dit wordt gemonitord via korte terugkoppelingen, enquêtes of interviews enkele weken na de sessies.
5. Professionele en regionale verbinding
6. De sessies versterken het onderlinge netwerk tussen regionale partners en sectoren. Dit blijkt uit de groei van samenwerkingsinitiatieven en de bereidheid tot verdere kennisuitwisseling buiten de sessies om.

De effectiviteit wordt aantoonbaar gemaakt via tussentijdse evaluaties, registratie van opkomst en deelnemersprofielen, en feedback over de toepasbaarheid van de geboden inspiratie. Ook wordt gemonitord of er navolging is in de vorm van pilots, projectideeën of werkgroepen die voortkomen uit de sessies.

De inhoud en opzet van de inspiratiesessies worden gedurende het programma aangepast op basis van feedback en actuele ontwikkelingen in de regio. Hierdoor blijven de sessies relevant en afgestemd op de behoefte van de doelgroep.

Waarom is de maatregel aanvullend op de reguliere taken van onderwijsinstellingen en gemeenten?

Het organiseren van inspiratiesessies overstijgt de reguliere taken van onderwijsinstellingen en gemeenten doordat het zich richt op het verbinden, vernieuwen en inspireren buiten de dagelijkse uitvoeringspraktijk om. Waar het reguliere werk vaak gericht is op het uitvoeren van beleid, lesprogramma's of zorgstructuren, bieden inspiratiesessies ruimte voor:

1. Reflectie en innovatie - Inspiratiesessies creëren een setting waarin professionals uit onderwijs, overheid en andere sectoren samen kunnen reflecteren op hun werk en nieuwe inzichten opdoen. Dit is geen vast onderdeel van reguliere vergaderstructuren of beleidscycli.
2. Sector overstijgende samenwerking - De sessies brengen partijen bij elkaar die in de dagelijkse praktijk vaak in aparte kolommen opereren. Deze cross-sectorale uitwisseling is essentieel voor complexe maatschappelijke opgaven, maar valt buiten het standaardmandaat van afzonderlijke organisaties.
3. Ruimte voor experiment en inspiratie - Reguliere taken zijn vaak gericht op continuïteit en uitvoering van bestaande afspraken. Inspiratiesessies bieden juist ruimte voor het verkennen van innovatieve aanpakken en toekomstgerichte ideeën, zonder dat hier direct een beleidsdruk op ligt.
4. Versterken van het netwerk en eigenaarschap in de regio - Door professionals met elkaar te verbinden en gezamenlijke thema's te agenderen, ontstaat meer gedeeld eigenaarschap over regionale opgaven. Dit versterkt het handelingsvermogen van de regio als geheel – iets wat niet vanzelf ontstaat vanuit reguliere taken.
5. Dynamische respons op actuele ontwikkelingen - Inspiratiesessies kunnen snel inspelen op nieuwe maatschappelijke vraagstukken of kansen, terwijl reguliere structuren vaak minder wendbaar zijn.

Bijlage 5: Begroting 2026 tot en met 2029

MIDDELEN	2026	2027	2028	2029
Reserves middelen jongerenaanpak onderwijs - arbeidsmarkt 2020-2025 (E10746)	€ 1.400.000			
VSV middelen SPUK aan contactgemeente	€ 1.648.477	€ 1.648.477	€ 1.648.477	€ 1.648.477
VSV middelen contactschool 2025	€ 1.448.978	€ 1.448.978	€ 1.448.978	€ 1.448.978
Middelen coördinatie jeugdwerkloosheid via DU centrumgemeente	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
TOTAAL	€ 4.572.455	€ 3.172.455	€ 3.172.455	€ 3.172.455

UITGAVEN	2026	2027	2028	2029
Voorkomen voortijdig schoolverlaten				
1. Extra inzet door de doorstroompunten op aanwezigheidsbeleid	€ 500.000	€ 510.000	€ 520.000	€ 530.000
2. Inzet meetinstrumenten voor tijdig signaleren van risico op VSV op het mbo	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
3. Coachklassen op het MBO	€ 650.000	€ 670.000	€ 690.000	€ 710.000
4. Onderwijsmakelaars	€ 400.000	€ 410.000	€ 420.000	€ 430.000
5. Overstapcoaching	€ 200.000	€ 210.000	€ 220.000	€ 230.000
6. Extra ondersteuning aan jongeren die Nederlands als tweede taal hebben (NT2)	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Soepel overstappen naar werk				
7. Inzet regionale loopbaanadviseur voor jongeren	€ 89.000	€ 93.000	€ 97.000	€ 101.000
8. inzet regionale jobcoach voor jongeren	€ 376.000	€ 406.000	€ 416.000	€ 426.000
9. Inzet op praktijkleren	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
10. maatwerkbudget (waarvan 25.000 reservering interventiebudget, 60.000 leerwerktrajecten, 50.000 groepstrajecten vso waarbij reservering interventiebudget en leerwerktrajecten jaarlijks afneemt)	€ 135.000	€ 130.000	€ 122.000	€ 120.000
11. Inzet op verbinding tussen onderwijs, samenwerkingsverbanden en hulp aan jongeren op het mbo.	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000

Samenwerking in het netwerk				
12. Organiseren van inspiratiesessies en training voor de netwerkpartners	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
overige kosten				
13. reservering communicatie	€ 20.000	€ 22.000	€ 24.000	€ 26.000
14. Tevredenheids-/ervarings-/belevingsonderzoek	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
15. inzet RBL BNO programmateam	€ 15.000	€ 16.000	€ 17.000	€ 18.000
16. programmamanagement VSV coordinatie contactschool	€ 90.000	€ 91.000	€ 92.000	€ 93.000
17. programmamanagement contactgemeente	€ 85.000	€ 86.000	€ 87.000	€ 88.000
18. projectleiding programmateam	€ 263.000	€ 265.000	€ 267.000	€ 269.000
19. huisvestingskosten programmateam	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000
20. organisatiekosten (incl. systeemkosten/ Clockwise)	€ 6.500	€ 6.500	€ 6.500	€ 6.500
21. reservering voor ontwikkelen / onderhoud app / overdrachtsdocument	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
22. eindevaluatie incl. regio analyse				€ 25.000
23. onvoorziene kosten	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
UITGAVEN TOTAAL	€ 3.252.500	€ 3.336.500	€ 3.397.500	€ 3.489.500

Bijlage 6. Uurtarieven die gehanteerd kunnen worden bij de inzet van formatie

Om te zorgen voor een uniforme toepassing van uurtarieven binnen de Regionale Jongerenaanpak, zijn onderstaande tarieven vastgesteld. Deze (maximale) tarieven zijn marktconform voor de inzet van personeel binnen maatregelen, de uitvoering van projecten en uitvoering van het regionale programma. De tarieven zijn tot stand gekomen door een gemiddelde te berekenen van de loonkosten van de verschillende loonschalen.

In onderstaande tabel staan de tarieven voor de meest voorkomende functies, peiljaar 2026:

Functie	Uurtarief
Ondersteuning / begeleiding aan jongeren zoals onderwijsmakelaar, coachklas jobcoach, overstapcoaching enz. (schaal 9 of 10)	77 euro
Projectleider vanuit betrokken organisaties (schaal 10 of 11)	85 euro
Programmamanager (schaal 11 of 12)	94 euro
Docent LC / LD	116
Inhuur op ZZP-basis excl. BTW	90 euro

Alle genoemde tarieven zijn incl. overheadkosten en incl. reiskosten

De in dit programma opgenomen tarieven voor de inhuur van personeel zijn de maximale uurtarieven en gebaseerd op gangbare marktconforme uurtarieven binnen de publieke sector, waaronder de gemeentelijke CAO en de onderwijs CAO.

Afspraak: de genoemde tarieven zijn geldend vanaf 1 januari 2026 tot en met 31 december 2026. De tarieven worden jaarlijks geïndexeerd op basis van de CAO-loonindex van het CBS. Daarbij hanteren we het percentage geldend in het derde kwartaal van het lopende jaar. Bijvoorbeeld: indexering 2027 vindt in Q4 van 2026 plaats op basis van het gemiddelde van Q2 en Q3 2026 vanuit de CBS CAO-loonindex, sectoren onderwijs en overheid.

Bijlage 7. Evaluatie en monitoring

Om keuzes te maken in de inzet van de middelen (kosten) is het belangrijk om te weten wat het effect/ het maatschappelijk rendement is van een maatregel/project/interventie (baten). Deze informatie hebben we nodig om sturing te geven aan het programma: blijven we iets doen of maken we andere keuzes.

Daarnaast draagt monitoren en evalueren bij een leercyclus: door te reflecteren op ervaringen uit de praktijk, kan deze verbeteren.

Uit het oogpunt van kosten en duurzaamheid (het jaarlijks kunnen herhalen) is het uitgangspunt dat de projectleiders zelf de effectmeting kunnen uitvoeren. Het is een vast onderdeel van elke maatregel.

Keuze van instrumenten om effecten te meten

Om een maatregel te kunnen monitoren en evalueren is het belangrijk om VOORAF af te spreken HOE we het maatschappelijk rendement gaan meten.

- HOE breng je alle effecten die optreden als gevolg van een maatregel in kaart?
- HOE breng je in kaart wat de waarschijnlijke kosten zijn als je de maatregel niet zou doen?

Dit doen we via een effectenanalyse met de volgende vragen:

1. Wat houdt de inzet precies in?

Dit is een korte omschrijving van de inhoud van de maatregel. Wat gaan we doen?

2. Wat zijn de kosten van de maatregel?

- Dit is bedrag dat in de begroting van het programma wordt opgenomen.
- Wellicht worden er ook middelen ingezet (denk daarbij bijvoorbeeld aan ureninzet) van andere (netwerk)partners

3. Actorenanalyse

Wie worden er geraakt met de inzet, wie hebben belang? Dat zijn de jongeren en ook de betrokken netwerkpartners.

4. Wat is het doel of beoogd effect van de inzet?

Wat hopen we te bereiken met de maatregel? Dit kan worden gerelateerd aan een of een aantal doelen van het regionaal programma en de arbeidssamenwerking. Deze zijn:

- Verbeteren samenwerking en vakkundigheid in begeleiding van jongeren op school en/of/naar werk
- Verbeteren van de laagdrempeligheid en toegankelijkheid van de ondersteuning voor jongeren die kampen met psychische, fysieke, financiële, criminele of andere problemen, met aandacht voor samenwerking met de domeinen zorg, inkomen en veiligheid
- Het tegengaan van ongediplomeerde uitstroom naar werk (VSV)
- Het tegengaan van jeugdwerkloosheid, meer jongeren aan het werk
- Het betrekken van jongeren bij de uitvoering van het regionaal programma
- Leven lang ontwikkelen
- Aanpak arbeidskrapte, met focus op de prioritaire sectoren

5. Zijn er elders in het land analyses van vergelijkbare maatregelen?

6. Welke informatie is er nodig voor het bepalen van het resultaat.

Vooraf leggen we vast wie, wat, hoe en wanneer we moeten bijhouden/meten om achteraf vast te kunnen stellen wat er daadwerkelijk is bereikt.

- a. Wie: we spreken vooraf samen wie welke maatregel gaat evalueren en monitoren.
- b. Wat: denk bijvoorbeeld aan:
 - Hoeveel deelnemers hebben deelgenomen aan de maatregel (kwantitatief)
 - Kenmerken van de deelnemers (denk aan woonplaats, leeftijd, geslacht, wel of geen startkwalificatie, opleidingsniveau)
 - Duur van de begeleiding (kwantitatief)
 - Aantal uitvallers bij de maatregel (kwantitatief)
 - Hoeveel van de deelnemers gaan naar school/aan het werk (in de brede zin) na de inzet van de maatregel (kwantitatief)
 - Is er zichtbaar meer motivatie, betere aanwezigheid, openstaan voor hulp, perspectief, stijging zelfredzaamheid
 - Hoe hebben de deelnemers de maatregel ervaren, tevredenheid (kwalitatief)
 - Hoe hebben betrokken professionals de maatregel ervaren (kwalitatief)
- c. Hoe:
 - Kwantitatief: bijhouden van overzicht van deelnemers
 - Kwalitatief: bijvoorbeeld enquête of interview tijdens/na deelname, nabellen, feedback vragen. We gebruiken quotes om het effect aan te tonen. We kunnen de scores ook een waarde geven en hier via Excel
 - De vorm om het bij te houden is vrij. Randvoorwaarde is dat het mogelijk is om de informatie te analyseren op de afgesproken vragen, zowel in woorden als in beelden.
- d. Wanneer: we leggen vooraf per maatregel vast wanneer de monitoring plaatsvindt.

Bijlage 8. Lijst met definities

1. Arbeidsmarktregio Noordoost-Brabant: regio als bedoeld in de wet SUWI (Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen). Tijdens ondertekenen betreft het de gemeenten: 's-Hertogenbosch, Oss, Sint-Michielsgestel, Vught, Meierijstad, Boekel, Bernheze, Boxtel, Land van Cuijk, Maashorst
2. Doorstroompuntregio: regio als bedoeld in artikel 9.2.5, tweede lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs. Tijdens ondertekenen betreft het de gemeenten: 's-Hertogenbosch, Oss, Sint-Michielsgestel, Vught, Meierijstad, Boekel, Bernheze, Boxtel, Land van Cuijk, Maashorst, Heusden
3. Noord Oost Brabant Werkt (NOBW) is de arbeidsmarktsamenwerking om te werken aan grote arbeidsmarkt vraagstukken die de grenzen van gemeenten, organisaties, de regio en beleidsterreinen overstijgen.
4. Werkcentrum Noordoost-Brabant is het platform voor werk, opleiding, personeel en zelfstandig ondernemen in Noordoost-Brabant. Bij Werkcentrum Noordoost-Brabant kunnen werkgevers, werknemers, werkzoekenden, jongeren en zzp'ers terecht met al hun vragen.
5. Programmalijn: een basistaak van de arbeidsmarktregio, gericht op resultaat voor mensen. Er zijn drie programmalijnen in NOBW: Werkgeversaanpak, Regionaal Werkbedrijf (inclusief het Werkcentrum) en Jongerenaanpak.
6. Contactgemeente: de gemeente 's-Hertogenbosch als regievoerder van de Doorstroompunt-regio Noordoost-Brabant, als bedoeld in artikel 9.2.4 van de Wet educatie en beroepsonderwijs, artikel 162 van de Wet op de expertisecentra en artikel 8.18 van de Wet op het voortgezet onderwijs.
7. Contactschool: door de onderwijsinstellingen in de Doorstroompunt-regio aangewezen onderwijsinstelling die namens hen optreedt als aanvrager en ontvanger van subsidie Voortijdig School Verlaten bij het ministerie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap; Stichting Regionaal Opleidingen Centrum Koning Willem 1 College.
8. Centrumgemeente: de gemeente 's-Hertogenbosch als regievoerder van de arbeidsmarktregio Noordoost-Brabant als bedoeld in de wet SUWI
9. Startkwalificatie: een diploma havo, vwo, mbo niveau 2 of hoger.
10. Een voortijdig schoolverlater is een jongere tussen de 12 en 27 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat.
11. NEET: not in education, employment of training. Een jongeren die niet naar school gaat, geen opleiding of training volgt en geen werk heeft.
12. Doorstroomcoach: medewerker bij het doorstroompunt die jongeren zonder startkwalificatie ondersteunt bij de stap terug naar school of werk.
13. Onderwijsmakelaar: medewerker die jongeren ondersteunt bij niet schoolse vragen maar wel tot problemen kunnen leiden die risico vormen om te stoppen met school voor het behalen van een diploma.
14. Jobcoach: medewerker die jongeren en de werkgever ondersteunt op de werkvloer iemand die mensen helpt bij het goed uitvoeren en behouden van werk. Een jobcoach werkt vaak met mensen die extra ondersteuning nodig hebben op de arbeidsmarkt.
15. Jobhunter: medewerker die samen met een jongeren actief op zoek gaat naar het vinden van werk en daarbij ook helpt om de vacature passend te maken.
16. Overstapcoach: medewerker die jongeren ondersteunt bij de stap van het voortgezet (speciaal) onderwijs naar het mbo.

17. Loopbaanadviseur: medewerker die onder andere jongeren ondersteunt bij het onderzoeken naar talenten, vaardigheden en interesses bij het zoeken naar werk.
18. Jongerenconsulent: medewerker bij Werk en Inkomen die jongeren ondersteunt bij de stap naar opleiding of werk.
19. Trajectcoaches: medewerker van een werk-ontwikkelbedrijf die jongeren ondersteunt op het werk
20. Netwerkcoördinator pro en vso: deelnemer van het landelijk netwerk vso pro vanuit de arbeidsregio's. Zij werken samen om kansen te creëren en te benutten met als doel leerlingen uit het pro en vso beter en duurzamer aan te laten sluiten op de arbeidsmarkt.
21. Loopbaanbegeleiding: begeleiding en coaching die jongeren ondersteunt bij het ontwikkelen van zelfinzicht, reflectieve en sturingsvaardigheden zodat ze regie kunnen nemen over hun leer- en loopbaanontwikkeling. Het gaat niet alleen om het maken van grote keuzes voor opleiding of beroep, maar juist ook om het zetten van kleine, bewuste stappen die bijdragen aan een duurzame loopbaan en brede persoonlijke ontwikkeling.
22. Lob: staat voor Loopbaanoriëntatie en -begeleiding. Een structureel en verplicht onderdeel van het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs, gericht op het ontwikkelen van loopbaancompetenties. Het doel is dat leerlingen en studenten leren reflecteren, richting geven aan hun ontwikkeling en regie nemen over hun eigen leer- en loopbaanproces, zodat zij weloverwogen keuzes kunnen maken en toegerust zijn voor een duurzame toekomst.
23. Aanvullende loopbaanbegeleiding: extra ondersteuning tijdens de opleiding en na diplomering, aanvullend op de reguliere begeleiding die scholen al bieden. Deze begeleiding richt zich op studenten die meer nodig hebben om hun motivatie vast te houden, zelfinzicht te vergroten en reflectieve en sturingsvaardigheden te ontwikkelen, zodat zij beter in staat zijn hun leer- en loopbaanontwikkeling bewust vorm te geven.